

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Typové činnosti složek integrovaného záchranného
systému při společném zásahu
z pohledu zdravotnického záchranáře**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program: **SPECIALIZACE VE ZDRAVOTNICTVÍ**

Autor: Filip Pytel

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Majstr

České Budějovice 2016

Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře

Abstrakt

Bakalářská práce s názvem „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře“ je zaměřena na systém spolupráce základních složek integrovaného záchranného systému, především pak na činnosti zdravotnických záchranářů a poskytovatelů zdravotnické záchranné služby. Spolupráce těchto složek na místech mimořádné události nebo náhlého postižení zdraví osob není výjimkou. Pro efektivní zvládnutí takových situací je potřeba, aby všichni členové zasahujících složek zvládali postupy dané souborem dokumentů nazvaným „Katalog typových činností složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu“, a díky tomu tak bylo provádění záchranných a likvidačních prací co nejefektivnější.

Teoretická část této práce shrnuje informace o základních složkách integrovaného záchranného systému, které vycházejí ze zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, a popisuje úlohy zdravotnické záchranné služby během jednotlivých typových činností, vyplývajících právě z „Katalogu typových činností složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu“. V praktické části jsou vyhodnoceny rozhovory se zdravotnickými záchranáři, zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, zaměřené na jejich povědomí ohledně typových činností integrovaného záchranného systému.

Z výsledků výzkumu plyne, že hloubka informací týkajících se typových činností se u každého jednotlivce liší v závislosti na jejich individuálním přístupu k dané problematice. Nelze tudíž jednoznačně říci, zda mají zdravotničtí záchranáři dostatečné či nedostatečné povědomí o typových činnostech při společném zásahu složek integrovaného záchranného systému.

Klíčová slova

Integrovaný záchranný systém; Typová činnost; Mimořádná událost, Zdravotnický záchranář

The model activities of the Integrated Rescue System during a joint intervention from the perspective of paramedics

Abstract

Bachelor thesis „The model activities of the Integrated Rescue System during a joint intervention from the perspective of paramedic“ is focused on the system of cooperation basic components of the Integrated Rescue System, especially the activities of paramedics and emergency medical service providers. The cooperation of these components for emergencies or sudden disability people's health is no exception. For the efficient management of such situations, it is necessary that all members of intervening components manage process of the set of documents called Product model activities integrated rescue system during a joint intervention and thus it has been carrying out rescue and relief work as efficiently as possible.

The theoretical part summarizes the basic components of the integrated rescue system, based on the Czech Law no. 239/2000 Coll. on the integrated rescue system, and describes the role of emergency medical services during individual type of activities arising precisely from catalog type of activity integrated rescue system during a joint intervention. In the practical part are evaluated interviews with paramedics, employees of the Medical Emergency Service of South Bohemia, which were focused on their awareness of the type of the integrated rescue system.

The results of the research show that the depth of information about the type of activities varies according to individuals and their individual approach to the issue and can not say whether paramedics have sufficient or insufficient awareness of the typical activities during a joint intervention of the Integrated Rescue System.

Keywords

Integrated rescue system; Type activity; Extraordinary event, Paramedic

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře“ jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 4. 5. 2016

.....

Filip Pytel

Poděkování

Chtěl bych poděkovat Mgr. Jiřímu Majstrovi za vedení mé bakalářské práce, jeho trpělivost a cenné rady. Rád bych také poděkoval členům Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje za ochotu a poskytnuté informace při rozhovorech.

Obsah

Úvod	8
1. Teoretická část	
1.1 Výkladový slovník s použitými zkratkami	10
1.2 Integrovaný záchranný systém	12
1.3 Složky IZS	13
1.3.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	14
1.3.1.1 Organizační složky HZS ČR	15
1.3.1.2 Jednotky požární ochrany	15
1.3.2 Policie ČR	17
1.3.3 Zdravotnická záchranná služba	18
1.3.4 Ostatní složky IZS	19
1.4 Činnost IZS	20
1.4.1 Příprava na mimořádnou událost	20
1.4.2 Koordinace, řešení a řízení při mimořádných událostech	22
1.4.2.1 Taktické řízení	22
1.4.2.2 Operační řízení	22
1.4.2.3 Strategické řízení	23
1.4.3 Katalog typových činností	24
1.4.3.1 Typová činnost č. 1 – Špinavá bomba	25
1.4.3.2 Typová činnost č. 2 – Demonstrování úmyslu sebevraždy	26
1.4.3.3 Typová činnost č. 3 – Oznámení o uložení nebo nálezů výbušniny nebo výbušného systému	27
1.4.3.4 Typová činnost č. 4 – Letecká nehoda	27
1.4.3.5 Typová činnost č. 5 – B-agens a toxiny	28
1.4.3.6 Typová činnost č. 6 – Udržení pořádku při technoparty	29
1.4.3.7 Typová činnost č. 7 - Pátrací akce v terénu	30
1.4.3.8 Typová činnost č. 8 – Dopravní nehoda	30
1.4.3.9 Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí	32
1.4.3.10 Typová činnost č. 10 – Porucha plynulosti provozu na dálnici	33
1.4.3.11 Typová činnost č. 11 – Chřipka ptáků	34
1.4.3.12 Typová činnost č. 12 – Poskytování psychosociální pomoci	34

1.4.3.13	Typová činnost č. 13 – Reakce na chemický útok v metru	35
1.4.3.14	Typová činnost č. 14 – Amok – útok aktivního střelce	36
1.4.3.15	Typová činnost č. 15 – Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy	36
1.4.4	Úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků v IZS	37
1.4.5	Dokumentace IZS se zaměřením na ZZS	39
2.	Praktická část	
2.1	Cíle bakalářské práce a výzkumné otázky	41
2.2	Metodika a metodologie výzkumu	42
2.3	Samostatný výzkum	43
2.3.1	Přepis rozhovorů	43
2.3.2	Vyhodnocení rozhovorů	53
3.	Diskuse	56
4.	Závěr	58
5.	Použitá literatura	60
6.	Přílohy	63
	<i>Příloha č. 1</i>	63
	<i>Příloha č. 2</i>	64

Úvod

Narůstající počet mimořádných událostí a krizových situací daly počátkem 90. let podnět k určitým úvahám, jak zajistit jejich rychlé a efektivní řešení. Při zvážení všech možných variant se dospělo k názoru, že je nezbytné nastavit přesný a organizovaný systém spolupráce mezi jednotlivými organizacemi zasahujícími při mimořádných událostech v rozsahu jejich působnosti.

Proto Česká republika (dále jen ČR) přistoupila k vybudování uceleného systému tzv. integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), který usměrňuje a sdružuje jeho jednotlivé složky. I když IZS existuje již několik desítek let, stále se při své činnosti a spolupráci mezi složkami potýká s řadou problémů. Jedním z důvodů je inovativní přístup k řešení krizových situací a sjednocování metodologií postupů v rámci Evropské unie. V neposlední řadě je tu i metodologie vycházející z měnících se přístupů zainteresovaných ministerstev a míře finančních prostředků investovaných do IZS jako takového. Změny přístupů v rámci typových událostí jsou jasně patrné z posouzení metodických materiálů průběžně zveřejňovaných nadřízenými složkami. Vývoj a změna přístupů je také patrná z novelizací právních předpisů. Krátkým popisem tohoto vývoje se pokusím seznámit s tímto vývojem na začátku teoretického úvodu této práce.

Konkrétní motivací k výběru tématu „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu“ pro mě bylo, že uvedenou problematiku pokládám za velice důležitou a její význam se každým rokem zvyšuje. Během svého studia a plnění odborných praxí jsem se setkal s několika členy IZS. Nebyli to pouze zaměstnanci zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS), nýbrž i příslušníci Policie ČR (dále jen PČR) a Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen HZS ČR). Během účasti na řešení mimořádných událostí bylo vidět, že je potřeba jasná koordinace, vymezení úkolů a stanovení typových činností tak, aby mohla být spolupráce všech těchto složek co nejefektivnější a nedocházelo během zásahu k nejasnostem v činnostech jednotlivých složek IZS. Z tohoto důvodu byl vytvořen tzv. „Katalog typových činností integrovaného záchranného systému“, který upravuje působení a jednání jednotlivých složek IZS při společném zásahu. Otázkou je, zda zaměstnanci ZZS, tedy zdravotničtí záchranáři, mají znalosti a informace o tom, jaká je struktura a obsah Katalogu typových činností IZS, především pak jestli znají postupy, které tento soubor dokumentů určuje pro řešení situací, kdy je nutná součinnost všech složek IZS.

Cílem mé bakalářské práce je tedy zmapovat povědomí zdravotnických záchranářů – zaměstnanců ZZS – o Katalogu typových činností a o rozsahu jednotlivých typových činností složek IZS při společném zásahu.

Během zpracování bakalářské práce jsem využíval metodu analýzy současného stavu ve sledované oblasti, dedukce, komparace a také řízených rozhovorů se zaměstnanci jednotlivých složek IZS, především se zdravotnickými záchranáři. Při tom jsem využíval legislativu pro danou problematiku, odbornou literaturu, internetové zdroje a rovněž konzultace s odbornými pracovníky.

Práce je rozdělena do dvou částí. První část je částí teoretickou. Zabývá se vlastní činností IZS, vymezením jednotlivých pojmů a složek IZS. Tato část nezahrnuje pouze přípravu složek IZS na mimořádnou událost, je zde také zmíněna i vlastní provázanost složek IZS, jejich vzájemná komunikace a spolupráce, která patří právě mezi jeden z nejdůležitějších segmentů celkové funkčnosti IZS. Druhá část práce je praktická. Zde jsou uvedeny metody bakalářské práce, výsledková část zahrnující řízené rozhovory s vybranými respondenty, část diskusní, jež objasňuje zjištěné fakta a názory jednotlivých respondentů na funkčnost Katalogu typových činností IZS se zaměřením na jeho praktické využití a obsahuje také závěr.

Lze předpokládat, že tuto bakalářskou práci bude možné použít jako zdroj informací o typových činnostech složek IZS pro studenty zdravotnických oborů a širokou veřejnost zabývající se tématem IZS a spolupráce jeho složek.

1. Teoretická část

1.1 Výkladový slovník s použitými zkratkami

AČR	Armáda České republiky – sbor ozbrojených sil ČR, jehož úkoly a činnosti vyplývají ze zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky. Na základě dohody o plánované pomoci je součástí ostatních složek IZS.
BRK	Bezpečnostní rada kraje – orgán zřízený zákonem č. 240/2000 Sb. (tzv. „krizový zákon“) na úrovni krajů a hl. m. Prahy, kde je předsedou rady hejtman příslušného kraje či primátor hl. m. Prahy.
CBRNE	Mezinárodní zkratka chemických, biologických, radioaktivních, jaderných a explozivních látek.
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky – bezpečnostní sbor České republiky, který je základní složkou IZS a jehož činnost je upravena zákonem č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.
HZS kraje	Hasičský záchranný sbor kraje
IZS	Integrovaný záchranný systém – systém spolupráce záchranných složek, bezpečnostních a ozbrojených sborů České republiky, postup jeho složek a činnosti v rámci příprav na mimořádné události a řešení záchranných a likvidačních prací, které stanovuje zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
JPO	Jednotky požární ochrany - jednotky HZS kraje, HZS podniku nebo SDH obce zřizované na základě zákona č.133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně a zákonem č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.
KOPIS	Krajské operační a informační středisko – zřizováno HZS kraje, které je současně OPIS IZS.
LZS	Letecká záchranná služba – jeden z typů výjezdových skupin poskytovatele zdravotnických záchranných služeb. Na základě dohody s Ministerstvem obrany může být zajišťována také prostřednictvím Armády České republiky.

MU	Mimořádná událost – stav, kdy vlivem přírodních či lidských činností došlo nebo může dojít k ohrožení zdraví, osob, majetku nebo životního prostředí, a pro odstranění těchto následků je nutné zahájení záchranných a likvidačních prací.
OPIS IZS	Operační a informační středisko IZS – stanoveno zákonem č. 239/2000 Sb. o IZS, které plní koordinující a operační funkci mezi složkami IZS, a zajišťuje tak jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci.
OS	Operační středisko – místo pro příjem žádostí o poskytnutí pomoci v nouzi, které slouží v nepřetržitém provozu. Zákon stanovuje jednotná telefonní čísla pro příjem takových žádostí – HZS ČR 150, ZZS 155, PČR 158.
PČR	Policie České republiky – ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, který je základní složkou IZS a je ustanoven zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.
PNP	Přednemocniční neodkladná péče.
SDH	Sbor dobrovolných hasičů.
SDH obce	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce.
START	Snadné Třídění A Rychlá Terapie – systém třídění postižených osob, které se provádí u mimořádných událostí. Základem třídění je přednostní ošetření osob s nejzávažnějším postižením zdraví.
ZOS	Zdravotnické operační středisko – vymezeno zákonem č. 374/2011 Sb. o ZZS, které poskytuje nepřetržitý provoz operačního řízení, čímž se rozumí např. příjem a vyhodnocování výzev přijatých na tel. linku 155.
ZOS ZZS	Zdravotnické operační středisko zdravotnické záchranné služby
ZZS	Zdravotnická záchranná služba – poskytovatel přednemocniční neodkladné péče na základě zákona č. 374/2011 Sb.

1.2 Integrovaný záchranný systém

Základy IZS se začaly formovat v roce 1993 a vznikl na základě potřeby společné koordinace a spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších útvarů. Spolupráce těchto složek na místech zásahu fungovala už předtím, bylo však potřeba vymezit pracovní náplně, koordinace postupů jednotlivých složek a v neposlední řadě také určit pravomoci jednotlivých složek. Na základě této potřeby vstoupil v platnost zákon o integrovaném záchranném systému. (HZS ČR, 2009, online).

Za IZS je považován koordinovaný postup všech jeho složek při přípravě na mimořádné události a postup při záchranných a likvidačních pracích. IZS je definován zákonem č. 239/2000 Sb. z 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Tento zákon byl později novelizován zákonem č. 320/2002 Sb. o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů a zákonem č. 240/2004 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (nazýván též „krizový zákon“).

Zákon č. 239/2000 Sb. stanovuje složky IZS a jejich působnost. Dále vymezuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové stavy. Krizovými stavy se rozumí stavy nebezpečí, nouzové stavy a stav ohrožení státu či válečný stav. IZS je využíván v situacích, kdy je potřeba provádět záchranné a likvidační práce nebo během příprav na vznik mimořádné události za účasti dvou či více složek IZS.

Dalším důležitým bodem zákona č. 239/2000 Sb. je vymezení jednotlivých pojmů, které se v tomto zákoně objevují.

Mimořádná událost je označení pro „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Záchranné práce jsou činnosti, které vedou „*k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Likvidační práce jsou „*činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Ochrana obyvatelstva je definována jako „varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku“, což vyplývá z předpisu č. 168/1991 Sb.

Zařízení civilní ochrany, jejíž součástí jsou „právní osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Věcnou pomocí se rozumí „poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce“. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Osobní pomoc může být poskytnuta na výzvu, ale i bez výzvy velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce a je definována jako „činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení“. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

1.3 Složky IZS

Složky IZS jsou rozděleny na dvě skupiny sil a prostředků, které mohou poskytovat neodkladnou pomoc a zajišťovat bezpečnost. Dělíme je tedy na základní složky IZS a ostatní složky IZS.

Mezi základní složky IZS patří „Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „hasičský záchranný sbor“), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky“ (Zákon č. 239/2000 Sb.). Tyto složky jsou uzpůsobeny k zajišťování trvalé 24-hodinové pohotovosti pro příjem oznámení vzniku mimořádné události a jeho vyhodnocení s následným zásahem v místě události. Pro účely efektivní a bezprostřední možnosti rychlého vyhodnocení a následného zásahu mají základní složky IZS celoplošnou působnost na území českého státu, díky čemuž mohou v případě mimořádné události zaktivovat své síly a prostředky v co nejkratší době.

System IZS se neomezuje pouze na hlavní složky systému, ale řeší také zapojení a pomoc ostatních složek. Za ostatní složky IZS jsou považovány „*vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.). Na základě definice zákona č. 239/2000 Sb. řadíme do ostatních složek IZS Armádu České republiky, Vodní záchrannou službu a městské či obecní policie. Mezi neziskové organizace, které jsou ostatními složkami IZS, patří například Český červený kříž nebo Svaz záchranných brigád kynologů ČR. Zařízeními poskytujícími havarijní, pohotovostní a jiné služby jsou plynárenské služby, vodárenské služby a další. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

1.3.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS ČR je zřízován zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (též „zákon o hasičském záchranném sboru“). HZS ČR „*je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi*“ (Zákon č. 320/2015 Sb.).

HZS ČR utváří generální ředitelství, jež se stává organizační součástí Ministerstva vnitra ČR, a také jednotlivé krajské hasičské záchranné sbory, které jsou i organizačními složkami státu. HZS ČR je jako jedna ze základních složek IZS hlavním koordinátorem a nosnou páteří IZS, který v případě mimořádné události slučuje všechny záchranné složky IZS a zabezpečuje koordinovaný postup při provádění záchranných a likvidačních prací. HZS ČR při plnění daných úkolů spolupracuje také se správními úřady a s jinými státními orgány, právníckými a fyzickými osobami, orgány samosprávy, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů (Zákon č. 320/2015 Sb.).

HZS ČR zasahuje nejen při možných rozsáhlých požárech, ale také především všude tam, kde je nezbytné řešit situace spojené se záchranou osob, majetku a zvířat. Pomáhá při dopravních nehodách, povodních, odstraňování nebezpečných látek a jejich likvidaci, sesuvech půdy apod.

1.3.1.1. Organizační složky HZS ČR

Krajské ředitelství HZS kraje má sídlo v daném kraji, zpravidla také tam, kde sídlí i kraj. Plní úkoly v oblasti koordinace záchranných a likvidačních prací, které mu ukládá zákon o integrovaném záchranném systému, a pomáhá ve strategickém řízení IZS hejtmanům daných krajů, kde HZS kraje působí. V čele HZS kraje stojí krajský ředitel. V případě jednání krizového štábu kraje či obce v prostorách HZS kraje zajišťuje krajské ředitelství HZS kraje komunikační a logistické zabezpečení.

Územní odbory HZS kraje mívají sídlo v bývalých okresních městech. Územní odbor HZS kraje řídí všechnu činnost stanic HZS kraje a je zcela podřízen krajskému ředitelství HZS kraje. V jeho čele stojí ředitel územního odboru. Územní odbor zpravidla sídlí ve stejném místě jako krajské ředitelství HZS a nemá svoje vlastní ředitelství –tuto funkci zcela zastává krajské ředitelství. Územní odbor HZS kraje plní určité úkoly obcí s rozšířenou působností, které jim ukládá právě zákon o IZS, ve správním územním obvodu přímo či prostřednictvím jemu podřízených stanic HZS kraje (Zákon č. 320/2015 Sb.).

Stanice HZS kraje mívají sídlo převážně v obcích s rozšířenou působností a jejich dislokace je odvozována od plošného pokrytí území kraje. Stanice je zcela podřízena územnímu odboru HZS kraje a její danou činnost řídí velitel stanice. Ve stanici sídlí jednotka HZS kraje a jsou tady nejen spojové prostředky pro spojení s Krajským operačním střediskem integrovaného záchranného systému (dále jen KOPIS IZS), nýbrž také prostory pro práci stálých pracovních skupin krizového štábu obce s rozšířenou působností. Velitel stanice má za úkol koordinovat a připravovat záchranné a likvidační práce ve správním území obce s rozšířenou působností a spolupracovat se všemi starosty obcí v daném správním území z hlediska přípravy IZS či z hlediska práce s jednotkami SDH obcí (např. odborná příprava strojníků a velitelů).

1.3.1.2. Jednotky požární ochrany

Jednotkou požární ochrany (dále jen JPO) se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (agregáty, výbava automobilů, apod.).

Základním posláním JPO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a také poskytovat účinnou pomoc při MU, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek či životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

JPO působí buď v organizačním řízení, nebo v operačním řízení. Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé technické, organizační a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů JPO. Tímto se tedy rozumí činnost související se zvyšováním a udržováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů (výcvik, školení), s údržbou požární techniky a také dalších prostředků požární ochrany. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o vzniku možného požáru či jiné mimořádné události až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace. Do těchto činností se také zahrnuje výjezd JPO, jízda na místo zásahu a provádění záchranných a likvidačních prací.

Hasiči jsou v JPO rozděleni do čet, družstev a případně do skupin. Četu utváří dvě až tři družstva, popřípadě skupiny. Družstvo bývá utvořeno velitelem a dalšími pěti hasiči (1 + 5). Družstvo o zmenšeném početním stavu se stává z velitele a dalších tří hasičů (1 + 3). Skupinu vytváří velitel skupiny a také jeden až dva hasiči. Pokud se jednotka utváří z hasičů dvou druhů JPO či hasičů nejméně jedné JPO a osob z dalších složek IZS či hasičů nejméně jedné JPO a osob poskytujících osobní a věcnou pomoc, jmenuje se tato jednotka odřadem). Kategorizace JPO je uvedena v tabulce č. 1. (HZS ČR, 2009, online)

Tabulka č. 1 – Kategorie JPO

JPO I	Jednotka HZS ČR, zajišťující výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1+3), družstev (1+5) či jejich kombinaci, poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti, v místě dislokace plní úkoly místní JPO; u početně málo obsazených stanic zpravidla v součinnosti s místní jednotkou SDH obce.
JPO II/1	Jednotka SDH obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.
JPO II/2	Jednotka SDH obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.
JPO III/1	Jednotka SDH obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000
JPO III/2	Jednotka SDH obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.

JPO IV	Jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou či fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.
JPO V	Jednotka SDH obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu .
JPO VI	Jednotka SDH podniku zřizovaná právnickou nebo FPO; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.
JPO Nezařazené	JPO nezařazené do plošného pokrytí. Nezařazená jednotka sboru dobrovolných hasičů obce má základní početní stav jako jednotka kategorie JPO V. Nezařazené jednotky PO se zpravidla zařazují do druhého a vyššího stupně poplachu v poplachových plánech.

Zdroj: HZS ČR, 2009.. [online]. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hzs-libereckeho-kraje-menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po-jednotky-po.aspx>

1.3.2 Policie ČR

Policie ČR (dále jen PČR) se stává výkonným orgánem státní moci v oblasti bezpečnosti občanů, veřejného pořádku a ochrany majetku a je jediným ozbrojeným sborem mezi základními složkami IZS. Její úkoly, oprávnění a organizace jsou řešeny zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Činnost PČR v rámci IZS je soustředěna v pevných identických strukturách společně s problematikou krizového řízení, civilního nouzového plánování a civilní ochrany, a vychází z krizové legislativy, jejíž základ byl položen v roce 2000.

Členění policejních správních celků kopíruje hranice jednotlivých krajů. V rámci IZS provádí PČR při mimořádné události především následující činnosti:

- zavírání zájmových prostor, regulace vstupu a opuštění daných prostor,
- regulaci dopravy v prostoru MU,
- šetření okolností vzniku MS k objasnění příčin jejího vzniku,
- plnění úkolů, které souvisejí s identifikací zemřelých,
- řešení ochrany a zabezpečení nemovitého a movitého majetku,
- plnění dalších úkolů dle pokynu velitele zásahu či řídicí složky IZS.

Dle statistického vyhodnocování společných zásahů jednotlivých složek IZS lze konstatovat, že hlavní podíl PČR na společných zásazích spočívá nejvíce v pořádkové činnosti a také v regulaci dopravy. Přestože PČR patří mezi základní složky IZS, neprovádí zásahy, vzhledem ke svému hlavnímu poslání záchranných a likvidačních prací, přímo. Zajišťuje především veřejný pořádek a bezpečnost dopravy k podpoře provádění daných záchranných a likvidačních prací.

Ze sboru PČR mohou záchranné a likvidační práce provádět zejména, v případě náhlého vzniku živelních pohrom a katastrof, či velkých dopravních nehod průmyslových havárií, jen zásahové jednotky služby pořádkové policie, které bývají součástí útvarů s územní působností. (Policie ČR, 2015, [online]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>)

Kromě uvedeného zákonného zmocnění se na přímém provádění záchranných a likvidačních prací ze složek PČR účastní nejvíce letecká služba, kynologické a potápěčské složky. Obdobně při provádění bezpečnostních opatření a akcí se ostatní základní složky IZS (HZS ČR, JPO, ZZS) přímo nepodílejí na realizaci určitých policejně-bezpečnostních opatření. Tyto složky zasahují při bezpečnostních akcích jen k provedení záchranných a likvidačních prací.

1.3.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotní záchranná služba (dále jen ZZS) sestává ze 14 územních středisek ZZS s právní subjektivitou pokrývající území všech krajů a hlavního města Prahy. Zřizovateli územních středisek ZZS jsou kraje a hl. m. Praha. Organizační struktura ZZS není jednotná a její řízení není oproti na rozdíl od základních složek IZS centralizované. ZZS nepředstavuje autonomní systém a při naplňování své funkce vychází především ze zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů.

Funkce Ministerstva zdravotnictví ve vztahu k ZZS je jen metodická. Posláním ZZS se stává poskytování odborné neodkladné přednemocniční péče od okamžiku vyrozumění až po předání pacienta do nemocniční péče. Základním jednotným principem činnosti se stává provedení maxima možných dostupných lékařských výkonů na místě zásahu a před hospitalizací. Pro uvedené účely je utvořena síť pracovišť a zařízení ZZS, jejichž výkonnými prvky jsou dislokované výjezdové skupiny – obvykle na svých výjezdových stanovištích (Zákon č. 374/2011 Sb.).

Výjezdové skupiny se rozdělují do pěti kategorií:

- rychlá lékařská pomoc (dále jen RLP) – posádka, ve které je zdravotnický tým veden lékařem,
- rychlá zdravotnická pomoc (dále jen RZP) – členy posádky jsou nelékařští zdravotničtí pracovníci,

- rendez-vous systém (dále jen RV) – osobní automobil dopravující na místo nehody lékaře,
- letecká záchranná služba (dále jen LZS) – vzdušná posádka s lékařem pro rychlejší transport s vyššími možnostmi přístupu v terénu.

Systém ZZS bývá organizován tak, aby kterýkoli z jeho prvků mohl poskytnout pomoc přímo na místě do 15 až 20 minut – dle lokace – od přijetí oznámení. Tísňové číslo 155 je směřováno na Zdravotnické operační středisko (dále jen ZOS), jež má komplexní přehled o pohybu všech výjezdových vozidel v celém kraji, kde působí. Uvedené středisko rozhoduje, které stanoviště zabezpečí výjezd do místa mimořádné události. Jednotlivá stanoviště ZZS jsou situována samostatně, ve střediscích lékařské péče či přímo v lůžkových zařízeních, kam bývají pacienti na základě příslušných plánů transportováni, a to převážně vzhledem k provedení neodkladných následných úkonů, vedoucích k záchraně lidského života.

1.3.4 Ostatní složky IZS

Tyto složky bývají povolávány k záchranným a likvidačním pracím dle druhu mimořádné události na základě jejich možnosti zasáhnout a pravomocí, které jim dávají právní předpisy.

HZS kraje pro dané účely zpracovává poplachový plán IZS, v němž jsou registrovány síly a prostředky základních a ostatních složek IZS, způsob jejich možného vyrozumění a doba uvedení dané složky do akceschopnosti. HZS kraje uzavírá s ostatními složkami IZS dohodu o poskytnutí pomoci na vyžádání, která se stává základem pro jejich začlenění do Poplachového plánu IZS.

Ostatními složkami IZS se stávají vyčleněné síly a prostředky AČR, ostatní bezpečnostní a záchranné sbory (např. LZS, vodní záchranná služba, městská či obecní policie), zařízení civilní ochrany, pohotovostní, havarijní, odborné komunální služby (např. vodárenská, plynárenská, elektrikářská), neziskové organizace a sdružení občanů (např. Český červený kříž, Sbor dobrovolných hasičů, Svaz záchranných brigád kynologů ČR), které lze využívat k záchranným a likvidačním pracím. HZS kraje má uzavřeny obvykle dohody poskytnutí pomoci se záchrannými útvary AČR, sdělovacími prostředky, středisky Správy a údržby silnic a dálnic, oblastními spolky Českého

červeného kříže, se správci povodí, společnostmi distribuujícími energie apod. (Zákon č. 239/2000 Sb.).

1.4 Činnost IZS

Hlavním posláním IZS je efektivní provádění a koordinovaný postup záchranných a likvidačních prací při všech mimořádných událostech dvěma či více složkami. Koordinací postupu složek IZS při společném zásahu se rozumí koordinace záchranných a likvidačních prací včetně řízení jejich součinnosti podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. V případě, že mimořádná situace vyvolá krizovou situaci a vyhlášení krizového stavu, je IZS plně podřízen orgánům krizového řízení dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. Orgány krizového řízení plně využívají IZS jako koordinační orgán své činnosti. Zákon č. 239/2000Sb. vymezuje dále postavení Ministerstva vnitra jako ústředního orgánu, který organizuje IZS. Úkoly Ministerstva vnitra v IZS spočívají i v koordinaci řešení mimořádných událostí či krizových stavů.

Činnost IZS a jeho základních i ostatních složek je řízena krizovým managementem a obecně lze říci, že probíhá v několika určených fázích, které lze vymezovat následovně:

- příprava na mimořádnou událost: přípravná fáze,
- provádění záchranných a likvidačních prací: realizační fáze,
- asanační (obnovovací) práce

1.4.1 Příprava na Mimořádnou událost

V každodenním životě běžné společnosti mohou nastat mimořádné události např. v podobě živelných pohrom (požáry, záplavy a povodně, vichřice, sněhové laviny, sesuvy půdy, zemětřesení) a havárií s únikem nebezpečných látek do životního prostředí (radiační havárie, havárie v chemických provozech a skladech, ropné havárie), které mohou dále ohrozit životy, zdraví obyvatel, životní prostředí a způsobit velké materiální škody. Z toho je zcela patrné, že je velmi potřebné nepodceňovat mimořádné události a důsledně se na ně připravovat. Příprava spočívá ve zpracovávání analýzy rizik pro určitá území a následném provedení možných opatření. Za prevenci jsou považována opatření a činnosti materiálního, organizačního, plánovacího a vzdělávacího charakteru, jejichž hlavním úkolem bývá předcházení vzniku mimořádné události či snížení škodlivého působení mimořádné události po jejím případném vzniku.

V případě IZS spočívá příprava na mimořádné události v procvičování provádění záchranných a likvidačních prací, ve vzájemné komunikaci, a zejména ve spolupráci všech zasahujících složek. Oblast výcviku se rozděluje na provádění prověřovacích cvičení a taktických cvičení.

Prověřovací cvičení má za úkol ověřit přípravu složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací. Při tomto cvičení bývá impulsem zpravidla vyhlášení cvičného poplachu pro složky IZS, které se mají daného cvičení zúčastnit (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Zatímco při prověřovacím cvičení bývá cílem procvičit činnost základních složek IZS, u taktického cvičení se na cvičení účastní také orgány, které se podílejí na koordinaci a provedení záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Organizace cvičení bývá vzhledem k počtu zapojených účastníků mnohem náročnější a pro bezpečný průběh je velmi důležité jej předem se zúčastněnými orgány a složkami projednat (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Jak bylo uvedeno výše, při cvičení se ověřuje i vzájemná komunikace. Komunikační propojení a také tok nezkraslených informací ke všem zainteresovaným složkám při řešení mimořádné události je naprosto zásadní. Z praktického života jsou známy případy, kdy chybným přenosem určité informace došlo ke zhoršení mimořádné situace a k ohrožení lidských životů. To může být zapříčiněno selháním komunikační techniky i lidským faktorem. Proto je velmi důležité při daném cvičení prověřit nejen techniku, ale procvičit rovněž komunikaci zasahujících jednotlivých složek a orgánů. K důležitosti tohoto cvičení přispívá i fakt, že jednotlivé složky IZS ještě donedávna používaly rozdílná spojovací zařízení. Jednotným systémem komunikační neveřejné sítě je nyní pro účely komunikace složek IZS v České republice PEGAS-MATRA.

Při mimořádné události je důležité odpovídajícím způsobem informovat veřejnost. Z tohoto důvodu se do procvičování průniku určitých informací zapojují provozovatelé informačních hromadných prostředků. Ze zmíněného zákona o krizovém řízení má každý, kdo provozuje hromadné informační prostředky včetně rozhlasového a televizního vysílání, povinnost bez náhrady vlastních nákladů na základě žádosti orgánů krizového řízení a bez úpravy obsahu a smyslu a neprodleně uveřejnit informace o vyhlášení krizového stavu a nařízených krizových opatřeních při krizových stavech (Zákon č. 240/2000Sb.).

1.4.2 Koordinace, řešení a řízení při mimořádných událostech

Při zásahu složek IZS je kladen důraz zejména na optimální možnou součinnost jednotlivých složek. Proto jsou při koordinaci záchranných a likvidačních prací využívány zpravidla tři řídicí úrovně – taktická, operační a strategická.

1.4.2.1. Taktické řízení

Taktické řízení provádí velitel zásahu v místě mimořádné události, kde se tato projevuje, nebo tam, kde se projevy mimořádné události předpokládají. Velitel zásahu vyhlásí dle závažnosti mimořádné události odpovídající stupeň poplachu dle příslušného poplachového plánu IZS. Velitelem zásahu se stává zpravidla velitel JPO či příslušný funkcionář HZS ČR s právem přednostního velení.

V praktickém životě může nastat určitá situace, kdy není na daném místě zásahu určen velitel. V takovém případě koordinuje činnost všech složek velitel či vedoucí zasahujících sil a prostředků složky IZS, jejíž činnost bývá v místě zásahu převažující.

Velitel zásahu odpovídá za provádění záchranných a likvidačních prací, za účelem usnadnění rozhodování si může dále zřídit svůj poradní orgán: štáb velitele zásahu. Na řešení dané mimořádné události jsou nadefinovány postupy, jimiž se velitel zásahu musí řídit – Katalog typových činností.

V případech, zejména při mimořádné události velkého rozsahu, kdy není v silách základních složek IZS odvrátit nebezpečí, je velmi nutné povolát další pomoc a učinit taková možná opatření, která pomohou vyřešit danou mimořádnou situaci. Proto bývá velitel zásahu ze zákona o IZS vybaven potřebnými určenými pravomocemi (Zákon č. 239/2000 Sb.):

- regulovat pohyb v daném místě zásahu,
- nařídít evakuaci zasažených osob,
- nařídít bezodkladné odstraňování staveb či provádění terénních úprav za účelem zmírnění či odvrácení rizik vzniklých na základě mimořádné události,
- vyzvat právnické osoby či fyzické osoby k poskytnutí osobní či věcné pomoci.

1.4.2.2. Operační řízení

Jedná se o určitý střední článek v koordinaci řešení mimořádné události. Do této kategorie patří operační a informační střediska složek IZS. Operační střediska zajišťují obsluhu linek tísňového volání (112, 150, 155, 158) a bývají pro každého občana místem,

kam se může zcela sám obrátit o pomoc v případě možné nouze. KOPIS IZS, tedy Krajská operační a informační střediska IZS, jsou umístěna v krajích u HZS ČR. Centrální operační a informační střediska jsou umístěna na Generálním ředitelství HZS ČR. Operační střediska byla v minulosti i na úrovni okresů, avšak díky novým možnostem technického vybavení HZS ČR se přistoupilo jejich postupnému rušení. Proces byl zahájen v roce 2006. KOPIS IZS na úrovni kraje má mezi operačními středisky hlavní roli v oblasti mezisložkové koordinace. Ovládá systémy varování a vyrozumění pro civilní obyvatelstvo, může požadovat uveřejnění informací v médiích a bývá spojovým uzlem mezi místem zásahu a tím pádem i třetí řídicí úrovní IZS. Na toto místo je svedena i tísňová linka 112, určená pro ohlášení jakékoliv možné tísně pro všechny občany nacházející se na území ČR, a to včetně cizích státních příslušníků, neboť linka funguje i v několika světových jazycích.

KOPIS IZS povolává na žádost velitele zásahu ostatní složky IZS dle poplachového plánu IZS (krajského, ústředního); tento plán také zařazuje mimořádné události do čtyř kategorií podle jejich závažnosti. Hejtmán kraje a starosta obce s rozšířenou působností jsou při své koordinaci záchranných a likvidačních prací povinni předávat prostřednictvím KOPIS IZS Ministerstvu vnitra zprávy o průběhu mimořádné události a mohou jeho prostřednictvím vyžadovat pomoc.

Mimo jiné existují operační a informační střediska u PČR a ZZS, které vykonávají koordinační úlohu pro vlastní složkovou organizaci a v případě zásahu IZS spolupracují s KOPIS. Lze říci, že se jedná o styčné body, prostřednictvím kterých si jednotlivé složky předávají informace a koordinují vzájemnou součinnost (Zákon č. 239/2000 Sb., 247/2001Sb, 238/2001 Sb.).

1.4.2.3. Strategické řízení

Strategická úroveň představuje přímé zapojení starosty městského úřadu s rozšířenou působností, hejtmána kraje či Ministerstva vnitra do koordinace záchranných a likvidačních prací.

Koordinace záchranných a likvidačních prací ze strany ministerstva nastává za předpokladu, že mimořádná událost přesáhne státní hranice České republiky nebo hranice jednoho kraje a velitel zásahu vyhlásí nejvyšší stupeň poplachu či o koordinaci přímo požádá. Stejným způsobem může o koordinaci požádat hejtmán či starosta obce s

rozšířenou působností. Hejtman provádí určitou koordinaci na území kraje v případě, že je postiženo dané území více než jedné správní obce a byl vyhlášen nejvyšší stupeň poplachu, nebo v případě, že jej o to požádá starosta obce s rozšířenou působností. Pokud vznikne mimořádná událost na území obce s rozšířenou působností a velitel zásahu o to požádá, koordinuje záchranné a likvidační práce starosta této obce.

Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací mohou hejtman a starosta obce s rozšířenou působností využít svůj krizový štáb. Pro plánovitou činnost je zpracován havarijní plán kraje, který je rozdělen po jednotlivých samostatných obcích s rozšířenou působností kraje. U významných zdrojů rizika (velké chemické továrny, jaderné elektrárny, apod.) se zpracovávají vnější havarijní plány těchto podniků.

Účelem koordinace složek na strategické úrovni se stává zapojení sil a prostředků v působnosti jiných správních úřadů, ministerstev, hejtmanů a starostů obcí s rozšířenou působností na základě potřeb při řešení mimořádné události. Při koordinaci se postupuje v souladu s ústředním poplachovým plánem, poplachovým plánem kraje, havarijním plánem kraje a vnějšími havarijními plány. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

1.4.3 Katalog typových činností IZS

Katalog typových činností IZS je soubor dokumentů vydávaný Ministerstvem vnitra a generálním ředitelstvím HZS ČR na základě znění zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, podle něhož má Ministerstvo vnitra za úkol usměrňovat IZS a sjednocovat postupy ministerstev, krajských, okresních a obecních úřadů, a mimo jiné provádět i koordinaci poplachových plánů IZS. Z tohoto důvodu je vydáván soubor dokumentů, který je metodickým materiálem pro postup během záchranných a likvidačních prací v případech, kdy dochází ke spolupráci složek IZS. S ohledem na charakter a druh mimořádné události jsou rozlišovány jednotlivé postupy a typové činnosti. V současné době je zpracováno 15 typových činností, které jsou na základě nových poznatků a informací průběžně aktualizovány a doplňovány. Jednotlivé typové činnosti jsou v dokumentu rozděleny na několik listů. Základním bývá společných list složek IZS, na který navazují listy velitele zásahu, jednotlivých základních i ostatních složek IZS, operačních středisek, atd. V následujícím textu jsou pro potřeby této bakalářské práce uvedeny základní informace

o jednotlivých typových činnostech a poté vybrané postupy a činnosti ZZS během záchranných a likvidačních prací na místech mimořádné události.

1.4.3.1. Typová činnost č. 1 – Špinavá bomba

Špinavou bombou se v tomto případě rozumí zbraň, která svým výbuchem způsobí kontaminaci místa výbuchu (a okolí) rozptýlením radioaktivních látek. Rozsah zasaženého prostoru je závislý na přírodních podmínkách v místě výbuchu a na obsahu radioaktivní látky, kterou může být např. plutonium, kobalt, cesium, iridium nebo radionuklid uranu. V případě kontaminace místa výbuchu je nutné vymezit prostory, ve kterých se budou zasahující síly a prostředky pohybovat. Nebezpečná zóna vymezuje prostor, kde jsou nutná režimová opatření (např. používání osobních ochranných prostředků a omezení doby pobytu). Vnější zóna je prostor, kde se soustřeďují síly a prostředky zasahující v místě mimořádné události. Velitelem zásahu bývá zpravidla příslušník HZS ČR (STČ-01/IZS, 2004).

Posádky ZZS zasahující v místě události se pohybují ve vyhrazené vnější zóně, kde poskytují PNP, a do nebezpečné zóny vstupují pouze v případech, kdy je nutné poskytnout PNP, avšak za podmínek, že jsou vybaveni osobními ochrannými prostředky a dozimetry. V případě postižení vysokého počtu osob provádějí třídící metodu START (viz Typová činnost č. 9) na místě události členové zasahující jednotky HZS. Členové posádek ZZS označují postižené osoby identifikačními a třídícími kartami až po jejich převzetí od posádek HZS. Před předáním členům ZZS je nutné provést kontrolu kontaminace a případnou dekontaminaci postižených osob. V případech, kdy je nutné poskytnout PNP osobám přímo ohroženým na životě či s vážným postižením zdraví, je tato péče a následný transport nadřazený dekontaminaci postižených osob. Během zásahu má, dle této typové činnosti, ZZS za úkol následující úlohy (STČ-01/IZS, 2004):

- upřesnění, vedoucím výjezdové skupiny, ZOS o rozsahu, typu a závažnosti vzniklé události,
- projednání potřebných činností ZZS s velitelem zásahu,
- stanovení pořadí pro poskytnutí PNP na základě třídění postižených osob,
- spolupráce s ostatními posádkami a poskytovateli ZZS a dalšími složkami IZS,

- činnosti dle traumatologického plánu (v případě, že byl aktivován),
- transport postižených osob k poskytovateli akutní lůžkové péče (příp. do středisek specializované zdravotní péče pro ozářené osoby při radiačních nehodách).

1.4.3.2. Typová činnost č. 2 – Demonstrování úmyslu sebevraždy

Typová činnost při demonstrování úmyslu sebevraždy rozlišuje dvě základní varianty. Při jedné z nich lze vyloučit, že by došlo k újmě na životě nebo na zdraví jiných neúčastněných osob. Při druhé variantě je tato možnost reálná. Dle české legislativy nejsou přípravy na sebevražedný pokus ani dokonaná sebevražda trestným činem ani přestupkem, a proto je nutné k takovým osobám přistupovat jako k osobám duševně či jinak nemocným. Během zásahu dochází často k omezení svobody osoby pro potřeby jejího zajištění z důvodu hrozící újmy na zdraví, životě či majetku. K omezení svobody je potřebné mít zákonné zmocnění, v němž musí být uvedeny konkrétní důvody pro zásah do osobní svobody. Velitelem zásahu pak bývá příslušník PČR. V případech, kdy demonstrující hrozí rozšířenou sebevraždou a je zjištěno, že má u sebe zařízení či věc (např. střelná zbraň), kterou by mohl takový čin spáchat, tak stanovuje hranici nebezpečné zóny a prostor pro přípravu složek IZS k záchranným a likvidačním pracím. V některých případech, kdy je např. prokazatelně zjištěno, že se nejedná o rozšířenou sebevraždu nebo převahuje činnost jiné složky IZS, může být velitelem zásahu velitel JPO nebo vedoucí lékař příslušné posádky ZZS na místě zásahu (STČ-02/IZS,2005).

Přítomnost ZZS na místě zásahu je indikovaná z několika důvodů. Jedním z nich je poskytnutí zdravotnické pomoci zasahujícím osobám, které mohou být zraněny při kontaktu s osobou vyhrožující sebevraždou. Dalším důvodem je poskytnutí PNP osobě, jež hrozí suicidálním pokusem, a jejím následným transportem do příslušného zdravotnického zařízení. V neposlední řadě je pak nezbytné poskytnutí PNP osobám, které byly zraněny při dokonané rozšířené sebevraždě. Důležitou funkci na místě zásahu plní lékař ZZS, který se snaží komunikovat s osobou demonstrující úmysl sebevraždy do té doby, než opustí či dokoná svůj úmysl sebevraždy. V případě, že na místo dorazí vyškolený vyjednávač PČR, přebírá komunikaci s osobou on. V případech, kdy se jedná o dokonanou sebevraždu, je zde lékař ZZS, který konstatuje smrt a provede úkony

k ohledání těla zemřelého a případně nařídí pitvu k vyloučení cizího zavinění či trestného činu (STČ-02/IZS, 2005).

1.4.3.3. Typová činnost č. 3 – Oznámení o uložení nebo nálezu výbušniny nebo výbušného systému

Aktivace složek IZS ke společnému zásahu bývá v případě nálezu či oznámení o nálezu výbušného systému spojena s teroristickými útoky, při kterých jsou použity výbušniny nebo trestná činnost spojená s výbušninami. Tato typová činnost je rovněž charakterizována pro případy, kdy jde o nálezy vybuchlé munice, havarovanou municí nebo zápalné systémy. Opatření prováděná na místě zásahu jsou zaměřena na zneškodnění výbušniny (příp. munice), k omezení případných účinků jako následků výbuchu, na evakuaci a ochranu obyvatelstva a záchranné práce (STČ-03/IZS, 2006).

Pro tuto mimořádnou událost je nejpodrobněji charakterizována činnost příslušníků PČR. ZZS v tomto případě zajišťuje především pomocí ZOS ZZS informace o kapacitách ve spádových zdravotnických zařízeních a jejich informovanost o případném transportu zraněných osob. Získané informace předává OPIS HZS kraje. ZZS dále poskytuje na místě zásahu PNP ostatním příslušníkům IZS, kteří byli zraněni při vykonávání záchranných a likvidačních prací během zneškodňování výbušniny. Podle požadavků velitele zásahu nebo OPIS HZS kraje shromažďuje ZZS dostupné síly a prostředky pro případ jejich následné aktivace (STČ-03/IZS, 2006).

1.4.3.4. Typová činnost č. 4 – Letecká nehoda

Za leteckou nehodu se pro potřeby této typové činnosti považuje mimořádná událost vzniklá v souvislosti s provozem letadla. Jedná se zejména o situace, kdy dojde k úmrtí nebo těžkému poškození zdraví v letadle nebo při kontaktu s některou z částí letadla. Spadají sem i situace, kdy je letadlo poškozeno (zničeno) nebo je nezvěstné. Tato typová činnost se vztahuje na veškeré nehody letadel využívajících vzdušný prostor ČR s výjimkou nehod, jež se udály ve vyhrazeném prostoru letiště (v takových případech je využíván Letištní pohotovostní plán) nebo na území vojenského prostoru. Při nehodách rekreačních (malých) nebo sportovních letadel je tato typová činnost využívána pouze v rozsahu úměrném události. V případech, kdy se jedná o nehodu spadající do této typové činnosti, bývá velitelem zásahu příslušník HZS ČR (STČ-04/IZS, 2005).

Osoby zasahující při takovéto mimořádné události bývají rozděleny do několika skupin. Příslušníci HZS ČR a PČR zabezpečují vyhledávání osob, pátrání po osobách, záchranné a jisticí práce. ZZS zaujímá pozici zdravotnické pomoci, kde po třídění a shromáždění raněných zabezpečuje poskytnutí PNP a následný transport raněných do zdravotnického zařízení. Stanoviště ZZS bývá umístěno v co nejbližším možném okruhu od místa nehody, ale zároveň v dostatečné vzdálenosti od působení následků nehody (hoření, únik nebezpečných látek). V případech, kdy jsou vykonávány zdravotnické práce, je nutné dbát na to, aby nedošlo k poškození důležitých důkazů, které by vedly ke zjištění příčiny nehody. ZOS ZZS má, jako i v jiných případech, za úkol informovat okolní zdravotnická zařízení o letecké nehodě a zároveň ověřit stav jejich volných kapacit. V případě vyžádání velitele zásahu vysílá na místo mimořádné události posádku letecké záchranné služby. V případě úmrtí osob jsou informace o tělech zemřelých předány k šetření PČR a Soudnímu lékařství (STČ-04/IZS, 2005).

1.4.3.5. Typová činnost č. 5 – B-agens a toxiny

Tato typová činnost vymezuje postup složek IZS v případech nálezu předmětu s podezřením na přítomnost B-agens (vysoce rizikové nebo biologické agens) nebo toxinů. Biologický agens (např. bakterie, viry, chlamydie a houby, a toxiny) může v případě záměrného použití způsobit smrt, onemocnění či jiné poškození zdraví člověka a zvířat. Postup určený touto typovou činností se použije v případech, kdy dojde k oznámení o nálezu podezřelého předmětu. Za takovýto nález lze označit zásilku nebo objekt, který má nejasné okolnosti výskytu, původ a účel, a jeho nález vzbuzuje obavu z jeho obsahu. Velitelem zásahu je v těchto případech příslušník HZS ČR, který vymezuje prostor zásahu a s pomocí velitelů jednotlivých zasahujících složek koordinuje síly a prostředky IZS (STČ-05/IZS, 2006).

Činnost ZZS není v případě této typové činnosti konkrétně specifikována a odvolává se na činnosti ZZS vycházející z vyhlášky č. 434/1992 Sb. o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě). ZZS má, v tomto případě, za úkol poskytnout PNP a transport osob do zdravotnického zařízení. Důraz je v těchto případech kladen na používání osobních ochranných pracovních pomůcek během ošetřování a manipulace s kontaminovanými osobami, ale i během pohybu po

vyznačeném prostoru. ZOS ZZS má za úkol informovat okolní specializovaná zdravotnická zařízení a zajistit spojení vedoucího lékaře na místě zásahu s pracovníkem orgánu ochrany veřejného zdraví. V případě rozhodnutí pracovníka orgánu ochrany veřejného zdraví jsou potenciálně kontaminované osoby transportovány do zdravotnického zařízení v izolačním prostředí (např. biovak) (STČ-05/IZS, 2006).

V případě, že by mohlo dojít k ohrožení života nebo zdraví osob zasahujících při takovéto události (ale i jiných), může vedoucí zdravotnické složky (výjezdové skupiny) rozhodnout o neposkytnutí PNP v místě zásahu (Zákon č. 374/2011 Sb.).

1.4.3.6. Typová činnost č. 6 – Udržení pořádku při technoparty

Za technoparty se považuje shromáždění vysokého počtu osob na otevřeném prostranství za účelem poslechu hlasité hudby a tance. Takové akce mají zpravidla dobu trvání delší než 12 hodin, během nichž dochází k vyčerpání účastníků z nedostatku spánku nebo tance a v kombinaci s požíváním alkoholických nápojů a omamných (nebo psychotropních) látek dochází ke změně jejich chování. Mimořádná událost může být v tomto případě různého charakteru. Jedním důvodem vzniku mimořádné události mohou být (úmyslné i neúmyslné) požáry stanů, automobilů nebo jiných zařízení (např. audiotechnika). Dalším důvodem mohou být dopravní nehody způsobené účastníky technoparty, kteří jsou pod vlivem alkoholu či jiných látek., při jejich příjezdu na místo či odjezdu z místa akce. Během takové akce dochází k mimořádné události i z důvodu, kdy dojde ke zranění osob z důvodu střetu s příslušníky PČR nebo jiné pořádkové jednotky. V neposlední řadě může mít mimořádná událost charakter ohrožení životního prostředí a podmínek obyvatel žijících v blízkosti konání akce (STČ-06/IZS, 2006).

Při takovémto typu mimořádné události je těžké předem rozhodnout o počtu nasazených sil a prostředků, jelikož nelze zcela jednoznačně určit, jaké následky a charakter bude na místě události převládat. Podobné akce většinou řeší jednotky HZS ČR, je zde však nutná ochrana zasahujících osob, a proto PČR utváří zázemí pro záchranné práce. Z tohoto důvodu je také velitelem zásahu příslušník PČR (STČ-06/IZS, 2006).

Úkoly a úlohy ZZS nejsou pro tuto typovou činnost definovány. V podstatě lze říci, že ZZS na místě mimořádné události zajišťuje PNP osobám zraněným, ať už z důvodu střetu s příslušníky pořádkové jednotky PČR, nebo poškození zdraví vzhledem k požití

alkoholu či omamných látek. Následně pak ZZS zajišťuje transport osob do zdravotnických zařízení (v případech, kdy je tento transport indikován) (STČ-06/IZS, 2006).

1.4.3.7. Typová činnost č. 7 – Pátrací akce v terénu

Pátrací akce (tj. záchrana pohřešovaných osob) v terénu je jednorázové nasazení velkého počtu sil a prostředků IZS jejichž cílem je vyhledání pohřešované osoby. Organizace takové akce bývá omezena časově i prostorem, v němž se síly a prostředky nasazují. Pohřešovanou osobou se rozumí taková osoba, u které by mohlo dojít k ohrožení zdraví či života v případě, že nebude vypátrána. Osoby, po kterých je vyhlášeno pátrání, mohou být ohrožovány přírodními vlivy (nepříznivé meteorologické podmínky), vlivy prostředí (utonutí, závislost na medikamentech) nebo mohou být závislé na péči jiné osoby (např. děti). Místo mimořádné události bývá rozděleno na několik zón, ve kterých se soustřeďují síly a prostředky a vykonávají se záchranné a likvidační práce. Pro potřeby této činnosti je charakterizováno místo pohřešování, jednotlivé sektory a úsek pro vykonávání záchranných prací. Velitelem zásahu na místě mimořádné události je příslušník PČR, který koordinuje nasazení sil a prostředků složek IZS (STČ-07/IZS, 2010).

Dle této typové činnosti je ZZS na místo zásahu přivolávána pouze v případech dokončení pátrací akce, kdy je nezbytné poskytnout zdravotnickou pomoc nalezené osobě nebo jiným členům zasahujících složek, kteří byli zraněni při vykonávání záchranných a likvidačních prací. Pro jiné činnosti není v tomto případě ZZS dále specifikována. Důležitou pomoc zde mohou na žádost velitele zásahu vykonávat ostatní složky IZS, jako jsou např. členové horské služby nebo vodní záchranné služby (v závislosti na místě vykonávání pátrací akce) (STČ-07/IZS, 2010).

1.4.3.8. Typová činnost č. 8 – Dopravní nehoda

Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích definuje dopravní nehodu jako „*událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k*

usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.“ (Zákon č. 361/2000Sb.) Pro potřeby této typové činnosti se společný zásah IZS provádí zejména v případech, kdy je nutné využití všech jeho složek k provádění záchranných a likvidačních prací, jako např. odstranění překážek silničního provozu, řízení dopravy nebo poskytnutí PNP účastníkům dopravní nehody. Základním cílem složek IZS při zásahu na místě dopravní nehody jsou především následující činnosti (STČ-08/IZS, 2008):

- zajistit místo a okolí dopravní nehody,
- provést protipožární opatření,
- vyproštění a poskytnutí první pomoci osobám v ohrožení,
- zamezit úniku nebezpečných látek.

V případech, kdy do události vstupují i další faktory, se používají i jiné typové činnosti, a to především STČ 05 (B-agens a toxiny), STČ 09 (Mimořádná událost s velkým počtem raněných) a STČ 10 (Porucha plynulosti provozu na dálnici). Velitelem zásahu na místě dopravní nehody bývá člen HZS ČR (STČ-08/IZS, 2008).

Činnosti ZZS na místě dopravní nehody se shodují s činnostmi při jiných mimořádných událostech. Mezi její hlavní úkoly patří poskytnutí odborné PNP a transport postižených osob do zdravotnického zařízení. Tato typová činnost rozlišuje úkoly ZZS na případy, kdy dorazí na místo události jako první ze složek IZS nebo kdy dorazí na místo mimořádné události, kde již zasahují jednotky požární ochrany. V případě, že dorazí posádka ZZS na místo zásahu jako první, tak zhodnocuje rizika pro zásah členů ZZS, informuje ZOS ZZS o rozsahu mimořádné události a následně zahajuje záchranné práce v podobě PNP s následným transportem osob do zdravotnického zařízení a zároveň případně zajišťuje součinnost složek IZS. V případech, kdy na místě události již zasahují JPO, tak posádka ZZS plní úkoly velitele zásahu, který stanovuje způsob provedení záchranných prací. V případě souhlasu velitele zásahu provádějí členové posádky ZZS PNP již během vyprošťování osob z vozidla (STČ-08/IZS, 2008).

1.4.3.9. Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných

Tato typová činnost se použije u všech mimořádných událostí, kdy dojde k postižení života nebo zdraví velkého počtu osob a je nutné stanovit priority poskytnutí PNP a následného transportu. U takové mimořádné události bývá nepříznivým faktorem nepoměr mezi zasahujícími zdravotníky a postiženými osobami, následkem čehož nelze zajistit PNP všem osobám ohroženým na zdraví či životě současně. Typová činnost č. 9 rozlišuje tři typy mimořádných událostí v závislosti na riziku ohrožení osob provádějících záchranné práce. Prvním typem je mimořádná událost, jež svým charakterem umožňuje provádět třídění raněných přímo na místě události bez bezprostředního ohrožení zasahující zdravotníků. Dalším druhem mimořádné události jsou takové, při kterých může dojít k ohrožení zdraví již postižených osob nebo zasahujících záchranářů, a z toho důvodu provádějí třídění a transport na bezpečné místo příslušníci JPO zasahujících na místě události. Třetí druh je typ mimořádné události, kdy je prokázána přítomnost CBRNE a zásah vyžaduje ochranu zasahujících osob před kontaminací. Pro úspěšné zvládnutí mimořádné události s velkým počtem raněných bez ohledu na mechanismus vzniku události je nutné dodržování stanovených postup, jako například jistištění zasahujících osob, zajištění přístupu k místu mimořádné události, stabilizování zdravotního stavu raněných, vyprošťování a transport osob z místa události (STČ-09/IZS, 2008).

V případech velkého počtu raněných osob a nedostatku zdravotníků se pro potřeby zkrácení doby od vzniku mimořádné události po předání pacienta do zdravotnického zařízení využívá třídící metoda START, na kterou následně navazuje lékařské třídění osob. Metoda START nenahrazuje lékařské třídění, může však být provedena i příslušníky JPO v místě události. Základním principem této metody je stanovení pořadí, která z postižených (raněných) osob bude přednostně odeslána k lékařskému třídění a následnému ošetření příp. transportu do zdravotnického zařízení. Na základě metody START jsou osoby označeny barevnými pásky: červenou barvou jsou označovány osoby, kterým selhávají základní životní funkce; žlutou barvou osoby zraněné tak, že nejsou schopny samostatného pohybu; zelenou barvou osoby schopné pohybu a soběstačné; a černou barvou osoby bez známek základních životních funkcí. Schéma znázorňující postup třídění s uvedenými výkony je znázorněno na obrázku v příloze č. 1 (STČ-09/IZS, 2008).

Vyplývající úkoly ZZS se odvíjejí od nasazených sil a prostředků. První posádka ZZS na místě události upřesňuje ZOS ZZS rozsah a typ mimořádné události, případně je aktivován traumatologický plán ZZS a traumatologický plán kraje. Dále je posádkami ZZS zajištěno poskytnutí PNP a rozhodnutí o způsobu třídění raněných, a to buď přímo v terénu, nebo jiným způsobem, dle nařízení velitele zásahu. Lékařské třídění je v případech, kdy nelze jej nelze provádět přímo v místě události, prováděno u vstupu na shromaždiště raněných nebo v místě předávání raněných příslušníků JPO členům ZZS. Podle výsledků lékařského třídění je pak koordinován transport raněných do vhodných cílových zdravotnických zařízení dle priority transportu. Identifikační a třídící karta je znázorněna v příloze č. 2. Transportované osoby jsou předávány do zdravotnických zařízení, která by měla být připravena na základě aktivace traumatologického plánu (STČ-09/IZS, 2008).

1.4.3.10. Typová činnosti č. 10 – Porucha plynulosti provozu na dálnici

K poruše plynulosti provozu na dálnici může dojít vlivem několika faktorů, mezi které patří např. vznik jedné nebo více mimořádných události (dopravní nehody, havárie); zvýšený provoz na dálnici během vzniku mimořádné události; velká vzdálenost od místa vzniku události k poslednímu výjezdu z dálnice a tím utvoření rozsáhlé kolony dříve, než je možné upravit dopravní situaci; nebo vlivem nepříznivých meteorologických podmínek (sněhové kalamity, mlha, apod.). Záchranné a likvidační práce jsou v takových případech koordinovány na základě 1. stupně poplachu složek IZS. Ve většině případů se nejedná o společný zásah složek IZS, jelikož dochází pouze k odklonění dopravy příslušníky PČR (STČ-10/IZS, 2008).

Činnost ZZS není v této typové činnosti detailně zmíněna. V případech, kdy dojde v souvislosti s provozem na dálnici ke zranění velkého počtu osob, se využívá typová činnost č. 9 pro mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí. V případech, kdy je na místo povolána ZZS a nejedná se o velký počet raněných osob, poskytuje zdravotnickou pomoc účastníkům silničního provozu nebo osobám provádějícím záchranné a likvidační práce (STČ-10/IZS, 2008).

1.4.3.11. Typová činnost č. 11 – Chřipka ptáků

Tato typová činnost se použije v případě, kdy veterinární správa požádá o nasazení složek IZS k řešení mimořádné situace s opatřeními ke zdoání chřipky ptáků. Definice ptačí chřipky pro potřeby typové činnosti zní takto: „*Chřipka ptáků (aviární influenza) je nebezpečná nákaza kura domácího, krůt, vodní drůbeže, holubů, pernaté zvěře, exotických ptáků a volně žijícího ptactva, vyvolaná virem influenzy A. Virus se šíří kontaktem s ostatními ptáky, vzduchem, kontaminovanými dopravními prostředky, technikou, náradím, krmivem a znečištěnou obuví a oděvem. Existuje možnost přenosu viru tažnými a migrujícími volně žijícími ptáky, zejména vrubozobými (vodními).*“ (STČ-11/IZS, 2011) Hlavními koordinačními složkami je veterinární správa a HZS ČR, které na základě potřeby povolávají na místo zásahu další složky IZS (STČ-11/IZS, 2011).

ZZS vysílá své posádky zejména k poskytnutí PNP osobám, které zasahují v místě nákazy. Dalším úkolem ZZS je distribuce antivirotik a sledování zdravotního stavu zasahujících osob. Aplikace antivirotik je indikována v případech, kdy dojde k porušení ochranných osobních prostředků a k výskytu zdravotních obtíží. O aplikaci rozhoduje ošetřující lékař. Činnost ZZS není dále specifikována (STČ-11/IZS, 2011).

1.4.3.12. Typová činnost č. 12 - Poskytování psychosociální pomoci

Psychosociální pomoc se zaměřuje na osoby zúčastněné mimořádné události (malého i velkého rozsahu) a spadá sem především pomoc v rámci záchranných a likvidačních prací (nikoliv např. posttraumatická péče). K poskytování psychosociální pomoci na místě bývá využíván odborný pracovník (psycholog, krizový intervent, atd.) dané oblasti, ve které událost uskutečnila nebo přímo velitel zásahu. U velkých mimořádných událostí může být na základě rozhodnutí HZS kraje zřízeno tzv. „asistenční centrum pomoci“ jehož cílem je poskytnutí informací a bezpečného prostoru pro rodinné příslušníky osob, které byly účastníky mimořádné události. Mezi základní kroky psychické pomoci řadíme: navázání kontaktu; zjištění zdravotního stavu; ochranu soukromí; poskytnutí informací; zajištění základních potřeb; atd. (STČ-12/IZS, 2015).

Členové posádek ZZS poskytují účastníkům mimořádné události první psychickou pomoc. V případě žádosti vedoucího zdravotnické složky vysílá ZOS ZZS na místo zásahu interventa ZZS (příp. interventy). Hlavní úlohou ZZS na místě události je poskytnutí PNP a následně i poskytnutí pomoci ostatním osobám nacházejícím se v místě

zásahu (rodinní příslušníci, atd.). Pozornost je nutné věnovat osobám, které jeví známky šoku a je třeba jim poskytnout příslušnou péči. Pro využití této typové činnosti jsou dále definovány činnosti pro vedoucího zdravotnické složky, který zejména posuzuje závažnost psychických projevů, případně zajišťuje nasazení interventa nebo např. rozhodne o medikaci a transportu do zdravotnického zařízení. Úkolem interventa ZZS bývá na místě události poskytování důležitých informací týkajících se provedených úkonů, následném postupu a předávání kontaktů na organizace poskytující psychologickou pomoc (STČ-12/IZS, 2015).

1.4.3.13. Typová činnost č. 13 – Reakce na chemický útok v metru

Tato typová činnost specifikuje záchranné a likvidační práce složek IZS a Dopravního podniku hl. m. Prahy, a.s. v případě chemického útoku v metru nebo vyhlášení chemického ohrožení až po dobu, kdy je obnoven provoz na všech trasách metra. Vzhledem ke specifickému místu vzniku mimořádné události lze v tomto případě očekávat některé zvláštnosti, jako např. (STČ-13/IZS, 2013):

- vícenásobný útok
- opakované volání na linku tísňového volání
- kolaps dopravy vzhledem k uzavření místa zásahu
- vzdálenost od nástupního prostoru složek IZS a tím spojené brzké fyzické vyčerpání zasahujících osob
- panika a nedisciplinované chování osob zasažených mimořádnou událostí

Velitelem zásahu je v tomto případě velitel JPO, který koordinuje postup záchranných a likvidačních prací složek IZS.

ZZS hl. m. Prahy provádí na místě události orientační průzkum dle traumatologického plánu ZZS hl. m. Prahy a následně informuje ZOS ZZS o nasazení dalších výjezdových skupin ZZS a stanovuje použití ochranných osobních pracovních prostředků při kontaktu s kontaminovanými osobami. Vzhledem k pravděpodobnému zasažení velkého počtu osob budou složky IZS během záchranných prací postupovat dle STČ 09 a provádět třídění raněných. Příslušníci JPO použijí metodu START a následně předají raněné a zasažené osoby k lékařskému třídění. Na lékařské třídění navazuje stanovení

priorit odsunu raněných a jejich následný transport do zdravotnických zařízení. V případě úmrtí osob poskytuje tuto informace ZOS pro případy šetření PČR (STČ-13/IZS, 2013).

1.4.3.14. Typová činnost č. 14 – Amok - útok aktivního střelce

Aktivním střelcem se pro účely této typové činnosti rozumí pachatel, který má, na základě použití zbraně za cíl zranit nebo usmrtit větší počet osob. Amokem je pak označováno zkratkovité jednání pachatele. V případě, že je prokázán úmysl pachatele, je nejvyšší prioritou jeho eliminace příslušníky PČR. Podrobně jsou v této typové činnosti vymezeny úkoly PČR (STČ-14/IZS, 2013).

Pro poskytovatele ZZS je indikací poskytnutí PNP v místě mimořádné události zasaženým osobám. Síly a prostředky jsou shromažďovány v bezpečné vzdálenosti, tzv. vnější zóně. Vyžaduje-li to charakter události, jsou vymezeny třídící skupiny, skupiny poskytující PNP a skupiny odsunu. Nasazeny jsou na místě zásahu posádky podle počtu zasažených osob vyžadujících PNP nebo transport do zdravotnického zařízení. V případě velkého počtu raněných je prováděna PNP dle Typové činnosti č. 9 (STČ-14/IZS, 2013).

1.4.3.15. Typová činnost č. 15 – Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy

Složky IZS zasahují dle této typové činnosti na základě žádosti provozovatel drážní dopravy nebo provozovatele dráhy, a to v případech, kdy záchranné práce nemohou provést vlastními silami. V případě mimořádné události v drážní dopravě se postupuje dle typové činnosti č. 8 nebo typové činnosti č. 9. Pro potřeby této typové činnosti se mimořádností v železniční osobní dopravě rozumí situace, kdy dojde k závadám v provozu přepravy osob, které mohou vzniknout např. na základě nepříznivých meteorologických podmínek (mráz, vítr, apod.) nebo vlivem výpadku elektrické energie. V případě záchranných a likvidačních prací a přerušení provozu na více než čtyři hodiny může dojít k ohrožení života a zdraví přepravovaných osob (nedostatek tekutin, hypotermie, atd.) (STČ-15/IZS, 2015).

Úkolem ZZS je zabezpečení poskytnutí PNP, provádění transportu postižených osob, napomáhání při zásobování osob ve vlakových soupravách a poskytovat ZOS informace o poskytnuté zdravotní péči (STČ-15/IZS, 2015).

1.4.4 Úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků v IZS

Pro správné fungování IZS je velmi důležitá úzká součinnost mezi státními orgány a také orgány územních samosprávných celků. K usměrňování této součinnosti je zákonem pověřeno Ministerstvo vnitra.

Úkoly Ministerstva vnitra a velkou část úkolů krajského úřadu a obcí s rozšířenou působností na úseku IZS a ochrany obyvatelstva plní HZS ČR, který je orgánem státní správy a organizační složkou státu. HZS ČR poskytuje obcím s rozšířenou působností a krajům zázemí při přípravě na mimořádné události a při jejich řešení. Hejtmani krajů a starostové obcí s rozšířenou působností dále vykonávají zejména kontrolní funkci. Výkonnou funkci mají v případě, že převezmou koordinaci záchranných a likvidačních prací. Působnost, kterou vykonává krajský úřad či obecní úřad obce s rozšířenou působností při koordinaci záchranných a likvidačních prací ze zákona o IZS, se stávají výkonem státní správy v přenesené působnosti (zákon č. 240/2000 Sb.).

Kraj – Koordinačním orgánem pro přípravu na mimořádnou událost, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva na území kraje se stává bezpečnostní rada kraje. Jejím předsedou se stává hejtman kraje, který jmenuje další členy, jimiž bývají: zástupce hejtmána, ředitel krajského úřadu, zástupci složek IZS a zaměstnanec zařazený do krajského úřadu vykonávající v bezpečnostní radě kraje funkci tajemníka. Bezpečnostní rada kraje posuzuje možná rizika vzniku krizové situace v kraji, projednává stav dané připravenosti kraje na řešení mimořádných událostí a krizových stavů a projednává plánovací dokumentaci (např. havarijní plán kraje, krizový plán kraje, vnější havarijní plány, apod.) (Zákon č. 240/2000 Sb.).

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a ostatní obce – Partnery pro bezpečnostní radu kraje na nižší úrovni se stávají bezpečnostní rady určených obcí. Určují se jako pracovní orgány starostů obcí. Jejich složení a činnost je zcela obdobná jako u bezpečnostní rady kraje. Tyto obce jsou určeny HZS kraje. Určené obce mají za povinnost zřídit krizový štáb obce. V čele krizového štábu stojí současný starosta obce. Starostové obcí, které nebyly dále určeny, mohou zřizovat své krizové štáby s ohledem na potenciální možné nebezpečí reálně existující či ohrožující území dané obce. Do této kategorie spadají například obce, které mohou být ohroženy provozem skladů s uloženými

škodlivinami, průmyslových podniků, obce, jejichž území je ohroženo povodněmi, obce v zóně havarijního plánování jaderné elektrárny apod.

Krizové štáby v IZS – Pro řešení již vzniklých krizových situací je operativně svoláván krizový štáb. V části o strategickém řízení je již zmíněno, že hejtman kraje a také starosta obce může pro koordinaci záchranných a likvidačních prací využívat svůj krizový štáb. Ten se stává jejich poradním a pracovním orgánem při řešení mimořádné události či při provádění krizových opatření při vyhlášení některého z krizových stavů. Krizový štáb slouží zejména k projednání zásadních rozhodnutí a k možnému přijetí souvisejících opatření. V čele krizového štábu kraje stojí hejtman kraje a jeho členy jsou zároveň členové bezpečnostní rady kraje, další odborníci s ohledem na druh řešení krizové situace a zástupci složek IZS. V případě obce se vedoucím krizového štábu stává starosta a členy jsou členové bezpečnostní rady obce, zástupci základních i ostatních složek IZS, pracovníci městského úřadu a další odborníci. Pokud to mimořádná situace vyžaduje, zasedá krizový štáb nepřetržitě. To je zabezpečováno právě prostřednictvím stálé pracovní skupiny (zákon 240/2000 Sb.).

Krizový štáb – Se stává pracovním orgánem hejtmana kraje. Mezi jeho hlavní úkoly spadá analýza vývoje krizové situace či mimořádné události a dokumentace postupů řešení, podávání návrhů na způsob řešení, postup při možné ochraně obyvatelstva a na vyhlášení, změnu či odvolání krizového stavu. Přitom využívá nejvíce havarijní a krizové plány. Dále soustřeďuje informace o stavu sil a prostředků, vede celkový přehled jejich určitého nasazení a rozpracovává návrhy jejich dalšího využití; organizuje spojení s krizovým štábem určených obcí, krajů a krizového štábu Ministerstva vnitra; zabezpečuje informování veřejnosti o právě přijatých opatřeních a o postupu řešení krizové situace či mimořádné události; připravuje informační a technickou podporu nasazeným silám a prostředkům, vede danou evidenci finančních výdajů a nákladů na opatření při krizové situaci či mimořádné události, organizuje ochranu obyvatelstva postiženého území včetně zajištění humanitární pomoci a zásobování; zabezpečuje využívání a ukládání pracovní povinnosti, povinnosti poskytovat věcnéprostředky a pracovní výpomoci (Zimola, 2010).

1.4.5 Dokumentace IZS se zaměřením na ZZS

Dokumentace Integrovaného záchranného systému je soubor dokumentů, které obsahují návody a postupy pro řešení mimořádných událostí.

Havarijní plán kraje – zpracováváný nejrozsáhlejší dokument, který slouží k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje. Slouží k tvorbě preventivních návazných opatření mimo rámec záchranných a likvidačních prací i k přímé koordinaci velkých mimořádných událostí prostřednictvím hejtmanů, starostů a primátorů, samostatně či s jejich krizovými štáby, a to v případech třetího a zvláštního stupně poplachu (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Vnější havarijní plán – slouží k provádění záchranných a likvidačních prací pro jaderné zařízení či pracoviště IV. kategorie a zařízení a objekty, u kterých je vysoká možnost vzniku závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami či přípravky. Zpracovatelem havarijního plánu kraje i vnějších havarijních plánů je krajský úřad. Za uvedeným účelem je krajský úřad oprávněn evidovat a shromažďovat údaje z krizového plánu kraje za podmínky, že zcela dodrží podmínky ochrany údajů. Tyto úkoly plní za krajský úřad HZS kraje (vyhláška MV č. 328/2001 Sb.)

Dohoda o poskytnutí pomoci – písemně uzavírané dohody s právníckými a fyzickými osobami. Předem sjednávají rozsah a způsob osobní či věcné pomoci pro potřebu záchranných a likvidačních prací. Ostatní složky IZS poskytují na základě těchto dohod pomoc na vyžádání. Základní složky IZS uzavírají dohody o poskytnutí pomoci s ostatními složkami IZS pro součinnost při záchranných a likvidačních pracích prostřednictvím HZS ČR. Pro zabezpečení jednotného postupu při uzavírání dohod v rámci IZS vydalo Generální ředitelství HZS pokyn stanovující typy uzavíraných dohod:

1. Dohoda o plánované pomoci na vyžádání,
2. Dohoda o poskytnutí osobní či věcné pomoci,
3. Dohoda o součinnosti složek IZS,
4. Dohoda o spolupráci.

Další povinnou dokumentací, která je stanovena vyhláškou č. 328/2001 Sb. je ústřední poplachový plán a poplachový plán kraje, dokumentace o společných záchranných a likvidačních pracích a statistické přehledy, dokumentace o společných školeních, instruktážích a cvičení složek, typové činnosti složek při společném zásahu.

Poskytovatel zdravotnické záchranné služby je podle vyhlášky č. 98/2012 Sb. o zdravotnické dokumentaci povinen shromažďovat dokumenty (záznamy) týkající se daného pacienta nebo dané události. Jedním z těchto dokumentů je záznam operátora (dispečera), ve kterém musí být uvedeny veškeré informace o tísňovém volání (datum, čas, pořadové číslo, osobní údaje operátora), údaje o pacientovi (jméno a příjmení – pokud lze zjistit, pohlaví, věk, lokalizace místa zásahu), čas předání výzvy posádce ZZS a v neposlední řadě i indikační skupinu výjezdu. Dalším dokumentem, jejíž vyhláška stanovuje, je záznam o výjezdu, který mimo údajů uvedených ze záznamu operátora obsahuje také časový průběh výjezdu (datum a čas výjezdu, čas příjezdu na místo zásahu, čas předání pacienta poskytovateli lůžkové péče – v případech, kdy je tak učiněno), popis klinického stavu pacienta, uvedení poskytnutých prostředků a úkonů přednemocniční neodkladné péče a předběžnou diagnózu.

Při řešení mimořádných událostí jsou pak nedílnou součástí dokumentace i identifikační a třídící karty a záznamy o hromadném odsunu pacientů. Tyto dokumenty jsou zmíněny u typové činnosti č. 9 – Mimořádná událost u velkého počtu raněných a obětí.

2. Praktická část

2.1 Cíle bakalářské práce a výzkumné otázky

Cílem bakalářské práce je zmapovat úroveň povědomí zdravotnických záchranářů, zaměstnanců Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, o Katalogu typových činností, a o rozsahu jednotlivých typových činností složek IZS při společném zásahu.

Kapitola popisuje formulaci výzkumné otázky a využití různých typů metod pro samotné zpracování bakalářské práce. V bakalářské práci byly formulovány tyto výzkumné otázky:

Výzkumná otázka č. 1: Jaké jsou jednotlivé typové činnosti pro společný zásah složek IZS a jaké postavení v nich zaujímá zdravotnický záchranář?

Výzkumná otázka č. 2: Jaké povědomí mají zdravotničtí záchranáři o rozsahu typových činností složek IZS při společném zásahu?

2.2 Metodika a metodologie výzkumu

Při zpracování bakalářské práce byla využita metoda kvalitativního výzkumu s následnou analýzou dat získaných na základě strukturovaných rozhovorů. Metoda řízeného rozhovoru byla využita při kontaktu s vybranými zdravotnickými záchranáři, zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje. Řízené rozhovory se skládaly z deseti otázek a byly provedeny s deseti respondenty napříč věkovými kategoriemi s rozdílnými praktickými zkušenostmi.

2.3 Samostatný výzkum

2.3.1 Přepis rozhovorů

Zdravotnický záchranář č. 1 – žena

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Jsem zde již dlouho, nevím teď přesně, ale je to přibližně 20 let.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Podle mě to je, když se sejdeme na výjezdu všichni dohromady, tedy záchranná služba, hasiči a Policie ČR.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

O zásah složek IZS se jedná tehdy, když na místě nehody zasahují všechny složky IZS dohromady. Buď jsme na místo zásahu přizváni jinou složkou, nebo jsme my těmi, kdo si přivolá ostatní složky z toho důvodu, že potřebujeme jejich pomoc, nebo to okolnosti zásahu vyžadují.

Byla jste někdy seznámena s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Určitě to bude dostupné na intranetu, kam máme všichni zaměstnanci ZZS přístup.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Nevím, neřekla bych to přesně. Ale tipuji, že by to mohlo být něco jako směrnice pro nějaké situace. Abychom věděli, jak v určitých situacích postupovat.

Dokázala byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Určitě to budou havárie a dopravní nehody, pak nějaká železniční neštěstí, spadlé letadlo a něco podobného.

Byla jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Vzhledem k mé dlouholeté praxi u ZZS jsem se s tím setkala již mnohokrát. Třeba když jsme zachraňovali topící se dítě, tam také zasahovaly všechny složky dohromady.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Jsme zdravotnická složka IZS a poskytujeme na místě zásahu první pomoc a přednemocniční neodkladnou péči.

Zúčastnila jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Ano, myslím, že několikrát do roka se takové školení koná, ale vždy jen na vybraný typ nějaké nehody nebo události. Určitě bych neřekla, že probíráme vše a určitě by to ani nešlo časově zvládnout.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Nejlepší je, když se oba typy prolínají. Když na teorii navazuje praktické cvičení. Já jsem spíše pro teorii. Na cvičení se musí většinou dojíždět, a tím pádem zaberou více času.

Zdravotnický záchranář č. 2 – žena

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

V létě to budou tři roky.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Výjezdy, kdy společně zasahuje záchranka, policie a hasiči.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

V případě, že jsme na výjezdu pouze my, tedy ZZS, tak se nedá mluvit o zásahu IZS. Ale když na místě zasahují i ostatní, tak už ano. Třeba když policie bude řídit dopravu při nehodě, hasiči odklízet auto a my se starat o pacienty.

Byla jste někdy seznámena s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Tento název jsem nikdy neslyšela, ale asi to bude něco, jako takový manuál, jak postupovat při nějaké situaci.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Nevím.

Dokázala byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Hádám, že to budou nějaké vážné situace. Třeba mimořádná událost, na kterou jsme měli nedávno školení. Takže tam určitě budou postupy, jak se chovat na místě zásahu.

Byla jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Určitě se s tím setkal každý z nás již několikrát. Je to minimálně dvakrát do týdne, kdy zasahujeme společně.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Poskytovat ošetření a první pomoc v případech, kdy je to třeba. Ale myslím, že hasiči mají mnohem náročnější práci.

Zúčastnila jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Určitě ano. V minulém školení jsme měli nějaké informace i o činnostech jiných složek při mimořádné události.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Rozhodně oboje. Ale ještě jsem se žádného praktického cvičení nezúčastnila, když nepočítám třeba záchrannářské soutěže.

Zdravotnický záchranář č. 3 – muž

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Už jsou to čtyři roky.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Společný zásah ZZS, policie a hasičů. Ale myslím, že se jedná o zásah IZS už když jsou na místě alespoň dvě složky. Třeba my a hasiči.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

To co jsem říkal v minulé otázce. Pokud budeme na výjezdu sami, třeba u srdečního infarktu, tak se nedá říct, že by to byl zásah IZS. Ale pokud pojedeme k dopravní nehodě, kde budou i hasiči a policisté, tak už ano.

Byl jste někdy seznámen s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Přesně tento název jsem moc neslyšel, ale hádám, že to budou dokumenty k jednotlivým mimořádným událostem.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Řekl bych, že postupy a činnosti u jednotlivých událostí. Třeba co mají za úkol hasiči, co bychom měli dělat my jako ZZS a také jaké úkoly mají policisté.

Dokázal byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Mimořádné události, kde je hodně zraněných, dopravní nehody, vykolejení vlaku, pád letadla nebo nějaké nehody, kde unikají chemické látky.

Byl jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Ano a docela často, ale že bychom postupovali podle nějakého manuálu, to nemohu říci.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Poskytnutí odborné první pomoci, ošetření raněných a jejich převoz do nemocnice.

Zúčastnil jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Máme školení asi dvakrát do roka. Na podzim jsme měli přednášku a bylo nám vysvětleno a ukázáno využití auta na hromadná neštěstí. Teď na jaře jsme měli pouze přednášku a byla opět na hromadné neštěstí.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Cvičení by mělo navazovat na teorii. Takže oboje. Ale bohužel se cvičení nedělají, což je škoda, protože teoreticky to člověk sice zná, ale praxe bývá jiná a mnohem složitější.

Zdravotnický záchranář č. 4 – muž

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Necelý rok.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Společný zásah policie, hasičů a nás.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

To je jednoduché. Když jsme na místě pouze my, tak to není společný zásah IZS. Musíme tam být všichni.

Byl jste někdy seznámen s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Už jsem o tom slyšel a myslím, že je něco takového na intranetu.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Konkrétně nevím. Ale určitě to budou nějaké postupy na vybrané nehody.

Dokázal byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Třeba hromadné neštěstí, kdy je zranění víc osob nebo nějaké havárie.

Byl jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Je to spíš pravidlo než výjimka a stává se to často, takže ano.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

V porovnání s hasiči nemáme tolik povinností, oni musí makat mnohem víc. My máme na starosti zdravotní stav zraněných nebo nemocných pacientů a poskytovat jim rychlou zdravotnickou pomoc. Naší hlavní náplní je poskytovat přednemocniční péči a transportovat pacienty do nemocnice.

Zúčastnil jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Ano a jsem za taková školení rád, i když je to pro některé ztráta času.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Teorie je důležitá, ale většinou bývá dlouhá a nudná. Praktický nácvik je vždy nejlepší. Přijde mi lepší, když si mohu věci osahat a doopravdy vyzkoušet.

Zdravotnický záchranář č. 5 – muž

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

U ZZS jsem šest let.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Zásah, při kterém nezasahuje pouze ZZS, ale i jednotky hasičů a policie.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

Poznáme to jednoduše a to tak, že na místě s námi zasahují i již zmíněné jednotky hasičů a policie. Takovýto zásah probíhá v případech, kdy situaci nemůže zvládnout pouze určitá složka a potřebuje pomoc ostatních.

Byl jste někdy seznámen s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Bohužel jsem o katalogu typových činností nikdy neslyšel a ani nevím, kde bych ho hledal.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů? Nebo by mohl obsahovat?

Jelikož jsem o něm nikdy neslyšel, tak nevím. Předpokládám, že tam budou podrobné postupy toho, jak se máme chovat při zásahu. Něco jako směrnice.

Dokázal byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Asi všech situací, při kterých jsme v kontaktu s ostatními složkami.

Byl jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Ano je to vcelku běžné u většiny dopravních nehod.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Poskytnutí první pomoci.

Zúčastnil jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Tyto školení probíhají každý půlrok a bývají povinná.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Mám rád praktické cvičení společně s teoretickým. Ale ne vždy se konají obě dohromady.

Zdravotnický záchranář č. 6 – žena

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Členem ZZS jsem sedm let.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Je to působení záchranné služby, hasičů a policie najednou. Všechny tyto jednotky se navzájem doplňují, pokud je to tedy třeba.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

Poznáme ho nejspíš tak, že na místě nejsme pouze my ZZS. Většinou se jedná například o větší havárii, při které se nemůžeme bez pomoci hasičů dostat k jedincům, kteří potřebují ošetření. U všech těchto nehod musí být samozřejmě i policie.

Byla jste někdy seznámena s obsahem dokumentu Katalog typových činností?

S tím jsem přímo seznámena nebyla, nejspíš bude někde uložen.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Nejsem si jista, ale předpokládám, že v katalogu jsou postupy pro určité situace.

Dokázala byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Může to být dopravní nehoda, či jiná katastrofa. Ovšem myslím si, že tam můžou být i běžné situace, se kterými se při zásahu můžeme setkat.

Byla jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

S touto situací jsem se již několikrát setkala, většinou nastává u větších dopravních nehod, kdy všechny složky zasahují naráz.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Naše starost je poskytnout odbornou první pomoc a převoz do nemocniční péče.

Zúčastnila jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Ano taková školení probíhají.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Teoretické školení je dobré ovšem, když si danou situaci nemohu vyzkoušet, může mi být teorie k ničemu. Myslím si, že je nejlepší prolnutí teorie a praxe.

Zdravotnický záchranář č. 7 – muž

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Čtyři roky.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Situace, kdy společně zasahují alespoň dvě složky. Třeba my a hasiči nebo policie a hasiči.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

Samozřejmě. Pokud se jedná pouze o výjezd ZZS, tak to se nedá mluvit o společném zásahu IZS. Pokud je to výjezd pro alespoň dvě složky, tak už ano.

Byl jste někdy seznámen s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Nebyl jsem s ním seznámen, ale vyhledal jsem si informace sám, jelikož mě to zajímalo.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Jedná se o jakési metodické pokyny k tomu, jak by měli jednotlivé složky IZS postupovat při určitých mimořádných situacích.

Dokázal byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Dopravní nehoda, velký počet zraněných, letecké nehody, nehody vlaku, výbuch v metru, šíření nebezpečných látek, zásahy při veřejných akcích, jako třeba technoparty. Určitě to ale není vše, je toho mnohem více.

Byl jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Dalo by se říci, že neustále. Je mnoho případů, kdy spolupracujeme s hasiči nebo s policisty.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Poskytování přednemocniční neodkladné péče a spolupráce s ostatními složkami IZS.

Zúčastnil jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Ano, zúčastnil jsem se několika a velice mě zajímala.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Bez teoretické přípravy je praktické cvičení k ničemu, když lidé pak neví, jak se mají chovat. A na druhou stranu mít pouze teorii je také neefektivní, protože tím se člověk pouze něco dozví, ale v podstatě se to nenaučí. Takže určitě oboje dohromady.

Zdravotnický záchranář č. 8 - muž

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Přibližně deset let.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Spolupráce policie, hasičů a nás, jako záchranné služby.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

Zásah IZS je to tehdy pokud jsou na místě alespoň dvě složky (tak jsem to slyšel). Takže pokud máme výjezd pouze my, bez hasičů nebo policie, tak to není zásah IZS.

Byl jste někdy seznámen s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Asi jsem to již slyšel. Nevím, zda přesně tento název, ale asi vím, o co jde.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Podle mě, je to směrnice, jak postupovat u jednotlivých společných zásahů.

Dokázal byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Hromadné neštěstí, jako jsou velké dopravní nehody. A pak třeba nějaké katastrofy.

Byl jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

To byl každý. Je to běžné.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Naším úkolem je zajistit ve spolupráci s ostatními zdravotnickou pomoc. Takže provádíme život zachraňující výkony, ošetřujeme a převážíme do nemocnice.

Zúčastnil jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Za svá léta u ZZS již několikrát. Nebylo jich sice mnoho, ale vždy byla přínosná.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Školení převažují nad cvičeními. Je to logické, jelikož není dostatek času zajistit nějaký velký nácvik všech složek a hlavně nejde zařídit, abychom se jej mohli zúčastnit všichni, to by bylo moc nákladné. Samozřejmě bych raději ta praktická cvičení, ale jak už jsem řekl, to nejde tak často.

Zdravotnický záchranář č. 9 – muž

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Přibližně tři roky.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Výjezdy a zásahy, kdy spolupracují všechny složky IZS. Jsou to tedy třeba dopravní nehody.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

U dušnosti, kam jedeme pouze my, se nedá mluvit o zásah IZS, to je pouze výjezd pro ZZS. Ale pokud bychom jeli třeba k autonehodě, kde budou i policisté a hasiči, tak už je to zásah IZS.

Byl jste někdy seznámen s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Že by mi někdo řekl, toto je katalog typových činností a naleznete v něm takové a takové informace, tak to určitě ne. Ale něco takového je k dohledání na počítači na intranetu, takže jsem tím již listoval.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Jsou tam vypsány činnosti a úkoly pro situace, kdy zasahujeme všechny složky společně. Je tam vždy rozepsané, co dělají hasiči, co policajti a také úkoly pro nás nebo i jiné, jako třeba vojáci.

Dokázal byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Již zmíněná autonehoda, pak nějaké chemické útoky, lidé co chtějí spáchat sebevraždu, letecká neštěstí a třeba útok v metru. Další si nemohu vybavit.

Byl jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Několikrát. Je to časté, ale všichni už nějak vědí, co mají dělat, takže se nepátrá v tom, co je kde napsané.

Jakou pozici zaujímá, podle vás, ZZS v rámci IZS?

To, co je hlavní náplní ZZS. Poskytovat přednemocniční neodkladnou péči.

Zúčastnil jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Zatím pouze teoretického a nějaké ukázky, ale ano.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Rozhodně praktické cvičení a mrzí mě, že jich neprobíhá více.

Zdravotnický záchranář č. 10 – žena

Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

S pauzou na mateřskou dovolenou to bude asi devět let.

Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Podle mě je to zásah, kdy spolupracují třeba hasiči a policisté, my a hasiči nebo my a policisté. Prostě alespoň dvě složky najednou anebo všichni tři dohromady.

Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

Přesně jak jsem řekla v minulé otázce. Musí nás být více. Pokud řešíme pouze zdravotní stav, který nesouvisí s nějakou nehodou, tak je to čistě výjezd ZZS.

Byla jste někdy seznámena s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Pokud ano, tak to bude už dříve, jelikož si to moc nepamatuji.

Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Pokud si dobře pamatuji, tak to budou nařízení, jak postupovat u vybraných případů.

Dokázala byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Dopravní nehody, hromadná neštěstí a pak třeba nějaké útoky.

Byla jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

V takové situaci byli snad všichni záchranáři. Buď jsme na místo, kde již ostatní zasahují, volání, nebo pokud to okolnosti vyžadují, tak si voláme i my o pomoc ostatní. Je to třeba u nehod, ale tam bývají první hasiči a my s policií dojíždíme vzápětí. Předpokládám, že je to kvůli číslu 112, které mají pod sebou hasiči a většinou se takové nehody na něj ohlašují.

Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Naším úkolem je poskytnout neodkladnou zdravotní péči a stabilizovat stav těch, kteří byli zraněni nebo mají jiné zdravotní obtíže. Nejvíce v rámci IZS spolupracujeme s hasiči.

Zúčastnila jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Již několikrát.

Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Každé má své pro a proti. Teorie bývá nezáživná a praktické cvičení časově náročné. Ale určitě je lepší, když se to prolíná.

2.3.2 Vyhodnocení rozhovorů

V této části práce jsou vyhodnoceny odpovědi všech dotazovaných zdravotnických záchranářů na otázky pokládané během rozhovorů. Vyhodnocení je soustředěno na rozdílné odpovědi u daných otázek a na názory jednotlivých respondentů.

Otázka č.1: Jak dlouho jste členem výjezdových posádek ZZS?

Dotazovaní zdravotničtí záchranáři byli záměrně vybráni napříč generacemi a počtu let odpracovaných jako členové výjezdových skupin zdravotnické záchranné služby. Respondenti byli ve věku 26 – 50 let a jejich praxe se pohybovala v rozmezí jednoho roku až do 20 let.

Otázka č. 2: Co si představíte pod pojmem součinnost složek IZS?

Ve většině případů se odpovědi nelišily. Sedm dotazovaných odpovědělo, že se jedná o společný zásah ZZS, HZS ČR a PČR. Tři záchranáři správně uvedli (dle zákona č. 239/2000 Sb.), že součinnost složek IZS nastává i v případě, kdy se sejdou u společného zásahu pouze dvě základní složky IZS, tedy například ZZS a HZS ČR. Tuto odpověď uvedli respondenti č. 3, 7, a 10.

Otázka č. 3: Víte, jak poznáte, že se jedná o zásah IZS a ne pouze ZZS? Jaké musí být naplněny znaky?

Tato otázka úzce souvisí s otázkou č. 2 a odpovědi byly podobné jako v předchozí otázce. Záchranáři se shodují na tom, že v případech, kdy se jedná o výjezd indikovaný pouze pro záchrannou službu, jak uvedli např. záchranáři č. 3 a 9 případy srdeční infarkt a dušnost, nelze mluvit o zásahu IZS. Shodují se na tom, že k tomu, aby šlo o zásah IZS, je nutná přítomnost více jeho složek. Avšak v počtu nebo skladbě složek IZS se již jednotliví respondenti liší (viz otázka č. 2).

Otázka č. 4: Byl jste někdy seznámen s obsahem dokumentu Katalog typových činností IZS?

Odpovědi v této otázce jsou rozdílné. Většina dotazovaných o tomto názvu nevěděla nebo si jej nepamatovala, ale byli by, dle jejich slov, schopni odhadnout, co je obsahem takového dokumentu. Pouze dva záchranáři (č. 7 a 9) uvedli, že s Katalogem typových činností sice nebyli seznámeni, avšak sami si informace vyhledali nebo na ně narazili během prohlížení intranetu, na který mají všichni záchranáři Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje přístup.

Otázka č. 5: Víte, co konkrétně obsahuje tento soubor dokumentů?

Celkem sedm dotazovaných na tuto otázku odpovědělo, že si nejsou jisti, přesně si nepamatují nebo že pouze tipují, co by mohlo být obsahem Katalogu typových činností. I přesto, že si nebyli jisti, byli schopni odhadnout, že se jedná o soubor tzv. směrnic, doporučení a postupů pro společné zásahy složek IZS. Dva záchranáři správně uvedli, že se jedná „*jakési metodické pokyny k tomu, jak by měli jednotlivé složky IZS postupovat při určitých mimořádných situacích*“ (Zdravotnický záchranář č. 7). Pouze záchranářka č. 2 upřímně uvedla, že neví, co tento soubor dokumentů obsahuje.

Otázka č. 6: Dokázal/a byste vyjmenovat některé situace, kterých se týká?

Všichni dotazovaní byli během rozhovoru schopni vymyslet alespoň některé situace, kterých se soubor typových činností týká. Přiznávají však, že určitě nevědí všechny typové činnosti, někteří udávají mimořádnou událost pouze na základě nedávného školení (Zdravotnický záchranář č. 2). Polovina záchranářů uvedla situace, kdy dojde k haváriím, dopravním nehodám, hromadným neštěstím, apod. Záchranáři č. 3, 7 a 9 byli schopni vyjmenovat i jiné mimořádné události, pro které je Katalog typových činností vypracován, např. pád letadla, útok s použitím chemických látek nebo jejich únik, nehody

vlak, hromadná neštěstí s velkým počtem zraněných osob. Přiznávají, že určitě nějaké typové činnosti zapomněli, jelikož vědí, že jich je více, ale nemohou si na ně vzpomenout. Záchranář číslo 5 jako jediný uvedl, že se jedná o všechny situace, kdy se při zásahu setkají složky IZS.

Otázka č. 7: Byl jste někdy v situaci, kdy byla vyžadována spolupráce všech složek IZS?

Na tuto otázku se všichni dotazovaní jednoznačně shodli, že spolupráce složek IZS je běžnou praxí a dochází k ní často.

Otázka č. 8: Jakou pozici zaujímá podle vás ZZS v rámci IZS?

Jednoznačnou odpovědí na tuto otázku bylo poskytování odborné první pomoci a přednemocniční neodkladné péče. Někteří uváděli i transport do zdravotnického zařízení. Respondent č. 10 uvedl, že nejčastější spolupráce v rámci IZS bývá se členy HZS ČR. Záchranáři č. 2 a 4 uvádějí, že podle jejich názoru mají v rámci IZS těžší práci hasiči, kteří mají více povinností při jednotlivých činnostech a mají práci náročnější.

Otázka č. 9: Zúčastnil jste se někdy školení zaměřeného na součinnost složek IZS?

Podle odpovědí se již všichni někdy zúčastnili školení zaměřeného na součinnost s ostatními složkami IZS. Tři dotazovaní uvedli, že mají o taková školení zájem a rádi se jich účastní.

Otázka č. 10: Upřednostňujete teoretické školení, praktické cvičení nebo oboje?

Dotazovaní záchranáři se v odpovědích shodují na tom, že prolnutí teoretického školení s následným praktickým nácvikem je pro ně nejlepší. Někteří konstatují (např. Zdravotnický záchranář č. 8), že se častěji konají teoretická školení než praktická cvičení. Zároveň však udává, že je pochopitelné, že nelze pořádat rozsáhlé cvičení pro všechny složky IZS častěji z důvodu vysoké časové a materiální náročnosti.

3. Diskuse

Ve své práci na téma „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře“ jsem se zaměřil na zjištění, zda mají zdravotničtí záchranáři dostatečné povědomí o typových činnostech vyplývajících z „Katalogu typových činností při společném zásahu složek IZS“. Formou řízených rozhovorů jsem pokládal otázky zdravotnickým záchranářům, zaměstnancům Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, které úzce souvisely s činnostmi složek IZS, postavením ZZS v rámci IZS a rozsahem znalostí souboru dokumentů metodického typu pro činnosti během záchranných a likvidačních prací při společném zásahu složek IZS. Oslovených záchranářů bylo celkem deset, odpovídali na deset připravených otázek. V některých otázkách se názory jednotlivých respondentů shodovaly, ale v těch detailnějších se informace rozházely.

V otázce, co si zdravotničtí záchranáři představují pod pojmem součinnost složek IZS bylo zjištěno, že ne každý považuje za společný zásah složek IZS to, co ukládá zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, tedy že o společném zásahu se mluví již tehdy, pokud na místě zasahují alespoň dvě složky IZS. Většina dotazovaných uvedla, že se jedná o součinnost složek IZS pouze tehdy, pokud na místě zasahují všechny tři základní složky IZS, tedy ZZS, HZS ČR a PČR. Na druhou stranu se však všichni shodli, že pokud je na místo volána pouze ZZS, tak se o zásah IZS nejedná.

Informace o souboru dokumentů s názvem Katalog typových činností integrovaného záchranného systému byly na minimální úrovni. Většina záchranářů uvedla, že o takovém dokumentu nikdy neslyšela nebo se o něj nezajímala do takové míry, aby znala jeho obsah. Pouze dva jedinci měli, díky své vlastní aktivitě, informace o tom, k čemu zmíněný dokument (soubor dokumentů) slouží a při jakých situacích by měl být využíván. Vzhledem k nízké informovanosti zdravotnických záchranářů o tomto dokumentu byla následující otázka spíše kreativním vymyšlením odpovědí. Valná většina se domnívala, že se jedná o postupy pouze pro dopravní nehody a mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí. Tato informace utkvěla v hlavě většině záchranářů, jelikož se někteří z nich v nedávné zúčastnili školení týkajícího se hromadného neštěstí. Školení bylo zaměřeno na výklad jednotlivých bodů uvedených v Typové činnosti č. 9 (STČ-09/IZS, 2008), na používaný systém třídění raněných metodou START a následné lékařské třídění. Záchranáři byli informováni o postupu během takové události, o spolupráci s ostatními složkami IZS a o používání radiových přístrojů (vysílaček). Pro většinu

záchranářů to byly jediné informace týkající se typových činností, a proto od nich během rozhovoru nebylo možné očekávat jiné odpovědi.

Výše zmínění dva záchranáři (v dotazníku pod čísly 7 a 9), kteří mají díky vlastní aktivitě alespoň částečné znalosti ohledně typových činností, byli schopni vyjmenovat i jiné situace, u kterých se použijí určité metodické postupy uvedené v souboru typových činností, než mimořádnou událost s velkým počtem raněných a obětí, a dopravní nehody. Jako příklad uvedli pád letadla, útoky a nehody spojené s únikem nebezpečných či jiných látek (CBRNE), výbuch v metru nebo situaci při zajišťování pořádku při technoparty. Sami ovšem přiznávají, že i navzdory skutečnosti, že si tyto dokumenty přečetli, nevěnovali některým částem dostatečnou pozornost, a tudíž nejsou s to říci, jak by se měli jakožto zdravotničtí záchranáři zachovat.

Je pravda, že některé typové činnosti nejsou pro ZZS blíže specifikovány a ve většině případů se jedná o úkoly spojené s poskytnutím PNP, což je hlavním posláním ZZS, tak jak je uvedeno v zákoně č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. V tomto ohledu se zdravotničtí záchranáři shodli na definici, že úkolem ZZS je především poskytování PNP a následný transport pacientů do zdravotnického zařízení. Nikdo z dotázaných nevěděl, že se v rámci společného zásahu IZS podílí ZZS například na třídění raněných nebo poskytování první pomoci prostřednictvím elektronických zařízení (zákon č. 374/2011 Sb.).

Během rozhovorů jsem se zajímal také o otázku, zda by zdravotničtí záchranáři upřednostňovali teoretická školení, praktická cvičení nebo kombinaci obojího v tématech spolupráce složek IZS. Odpovědi se shodují i s mým názorem. Dle respondentů je nejlepší kombinace obojího, jelikož tak člověk získá cenné informace, které může následně vyzkoušet v praxi. Otázkou je, zda je na taková školení dostatek prostoru a materiálního zabezpečení. Cvičení, do kterého budou zapojeny všechny základní i ostatní složky IZS, se samozřejmě nemůže konat každý měsíc. Je tedy dávana přednost teoretickým školením, která však bývají zaměřena pouze na jednu typovou činnost a ostatní jsou opomíjeny.

4. Závěr

V mé bakalářské práci jsem se zaměřil na zmapování povědomí zdravotnických záchranářů, zaměstnanců Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, o Katalogu typových činností, a o rozsahu jednotlivých typových činností složek IZS při společném zásahu. Během zpracování bakalářské práce jsem využíval metodu řízených rozhovorů, během kterých jsem pokládal zdravotnickým záchranářům otázky související s činností zdravotnické záchranné služby s návazností na činnost integrovaného záchranného systému.

Práci jsem rozdělil do dvou částí. V první části jsem se zaměřil na teoretické vymezení jednotlivých pojmů souvisejících s integrovaným záchranným systémem, jeho složkami a především na typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu. U jednotlivých typových činností jsem vždy uváděl základní pojmy, definice a prováděné záchranné a likvidační práce. Dále jsem popisoval činnosti zdravotnické záchranné služby související s danou typovou činností.

V praktické části jsem vedl neformální rozhovory se zdravotnickými záchranáři. Snažil jsem se během rozhovorů zjistit odpovědi na předem dané výzkumné otázky. Na otázku, jaké jsou jednotlivé typové činnosti pro společný zásah složek IZS a jaké v nich zaujímá postavení zdravotnický záchranář, jsem došel k očekávanému výsledku. Zdravotničtí záchranáři nebyli schopni definovat, jaké jsou typové činnosti při společném zásahu složek integrovaného záchranného systému. Díky teoretickým školením, která proběhla v nedávné době, byli schopni sdělit pouze typovou činnost zaměřující se na mimořádnou událost s velkým počtem raněných a obětí. O této typové činnosti byli záchranáři dostatečně informováni a vědí, jak se při takové události chovat a jakým způsobem postupovat. Tím jsem získal i odpověď na mou druhou výzkumnou otázku, tedy jaké mají záchranáři povědomí o rozsahu typových činností. Vzhledem k tomu, že jsou schopni určit pouze jednu typovou činnost z celkových patnácti, tak je výsledek negativní. U některých dotazovaných jsem zjistil, že vědí i o jiných typových činnostech, ale rozsah informací byl pouze okrajový.

Vzhledem k tomu, že jsou jednotlivé soubory typových činností zpracovávány pro všechny složky IZS s tím, aby mohly být využívány při společných zásazích, je pro mě zklamáním, že tomu není ze strany zdravotnické záchranné služby věnována větší pozornost a zdravotničtí záchranáři nejsou o jednotlivých typových činnostech dostatečně informováni. Na druhou stranu je pravdou, že se úlohy zdravotnické záchranné služby v

typových činnostech opakují a mnohdy se odkazují právě na mimořádnou událost s velkým počtem raněných. Mohu tedy říci, že pro potřeby běžné praxe je míra informací dostačující.

Zjištěné informace a výsledek mé práce mohou sloužit k zamyšlení, zda jsou zdravotničtí záchranáři dostatečně proškolení pro zvládnutí mimořádných událostí či nikoliv.

5. Použitá literatura

- 1) Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 2009. *Integrovaný záchranný systém* [online]. Praha. [cit. 2016-04-05]. Dostupné na: www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx.
- 2) *Katalogový soubor typové činnosti STČ01/IZS – Špinavá bomba*. 2015. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR odbor IZS a výkonu služby. 58 s.
- 3) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 02/IZS – Demonstrování úmyslu sebevraždy*. 2005. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR odbor IZS a výkonu služby. 22 s.
- 4) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 03/IZS – Oznámení o uložení nebo nálezů výbušniny nebo výbušného systému*. 2006. Praha: Policejní prezidium České republiky. 49 s.
- 5) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 04/IZS – Letecká nehoda*. 2005. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR. 41.
- 6) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 05/IZS – Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů*. 2006. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 45 s.
- 7) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 06/IZS – V podmínkách rozsáhlých policejních opatření pro udržení veřejného pořádku při technoparty*. Praha 2006: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. 19 s.
- 8) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 07/IZS – Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu*. 2010. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR odbor IZS a výkonu služby. 30 s.
- 9) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 08/IZS – Dopravní nehody*. 2009. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 38 s.
- 10) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 09/IZS – Mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí*. Praha 2008: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR 39 s.

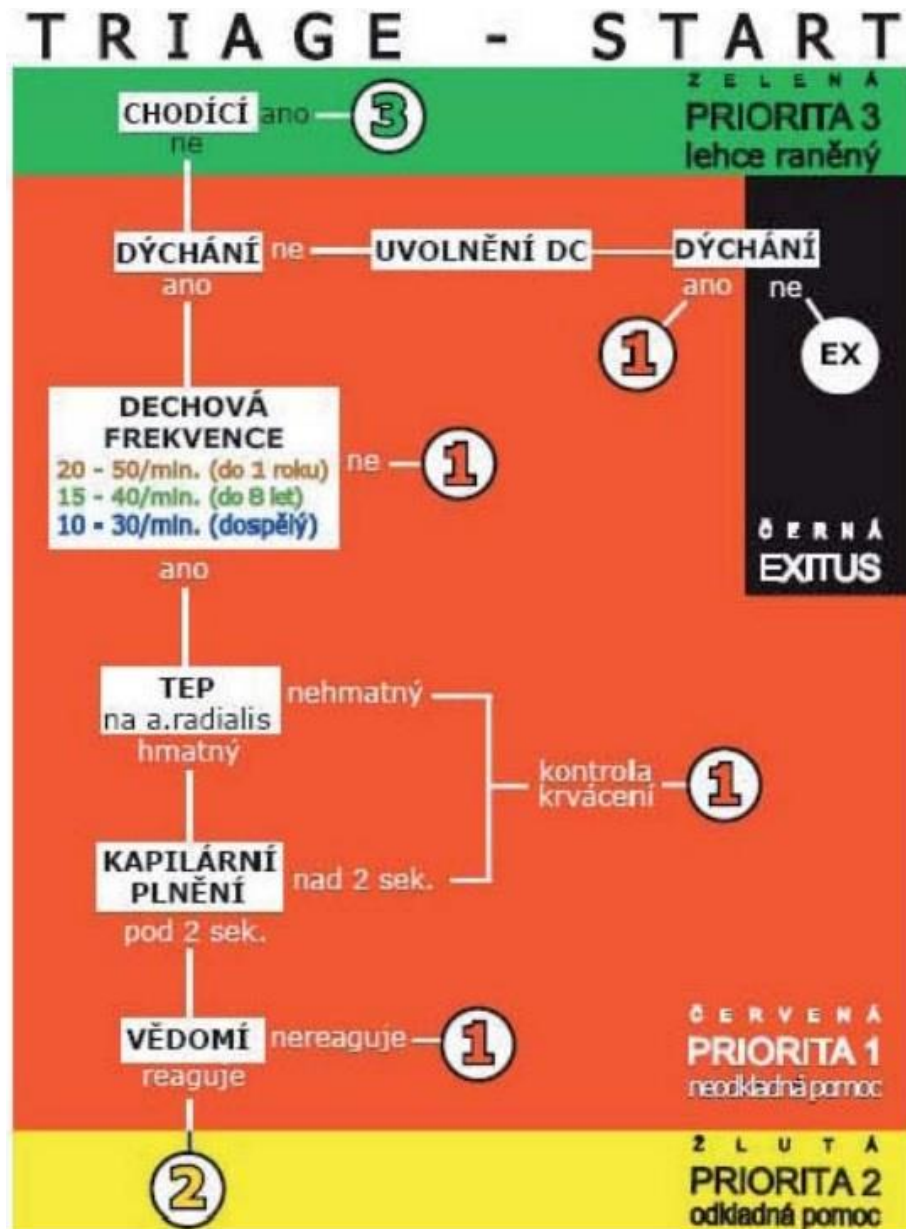
- 11) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 10/IZS – Nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici*. Praha 2008: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 47 s.
- 12) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 11/IZS – Chřipka ptáků*. Praha 2011: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 41 s.
- 13) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 12/IZS – Poskytování psychosociální pomoci*. Praha 2012: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 21 s.
- 14) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 13/IZS – Reakce na chemický útok v metru*. Praha 2013: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 108 s.
- 15) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 14/IZS – Amok – útok aktivního střelce*. Praha 2013: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR, odbor IZS a výkonu služby. 38 s.
- 16) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 15/IZS – Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy*. Praha 2015: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 29 s.
- 17) Policie ČR. 2015. *Pořádková policie*. Praha. [online]. [cit. 2016-04-09]. Dostupné na: <http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>.
- 18) ŠTĚTINA, J., *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Grada, Praha 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
- 19) Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, 2001. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 127, s. 7447-7464. Ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 20) Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, 2012. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 39, s. 1666-1685. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 21) Zákon č. 361/2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, 2000. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 98, s. 4570-4615. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>

- 22) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, 2000. [online]. [cit. 2016-04-04] In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73, s. 3461-3474. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 23) Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), 2015. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 135, s. 4307–4324. ISSN 1211-1244. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 24) Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, 2011. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 131, s. 4839-4848. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 25) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), 2000. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73, s. 3475-3487. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 26) Zimola, J., *Statut Krizového štábu Jihočeského kraje*, Příloha č. 1 k Rozhodnutí hejtmána Jihočeského kraje č.1/2010. 2010. [online]. [cit. 2016-04-10] Dostupné na: http://www.kraj-jihocesky.cz/329/krizovy_stab_kraje.htm.

6. Přílohy

Příloha č. 1

Schéma pro třídění raněných metodou START

Zdroj: Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných osob a obětí

